

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21CoCsp/12/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124204562
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2026:2124204562.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlatice Javorovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobcu: A. B., nar. XX. XXXXXX XXXX, trvalo bytom C., D. E. XXX/XX, zastúpeného splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., Krajinská 2954/32, 921 01 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpenému splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, o zaplatenie 1.500 eur, o odvolaniach žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 25. novembra 2024 č. k. 37Csp/24/2024–63, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd odvolanie žalobcu voči I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie o d m i e t a.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v jeho v poradí I. výroku p o t v r d z u j e.

III. Rozsudok súdu prvej inštancie v jeho v poradí II. výroku o zvyškovom zamietnutí žaloby
- v časti o zaplatenie primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 402 eur p
o t v r d z u j e, a
- v časti o zaplatenie primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 698 eur m e n í tak, že
žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadost'učinenie vo výške 698 eur do 3 dní
od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania (prvoinštančného i odvolacieho konania)
v plnom rozsahu z prisúdenej sumy.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie v poradí I. výrokom žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadost'učinenie vo výške 400,00 eur, a to do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku; v poradí II. výrokom vo zvyšku (1.100,00 eur) žalobu zamietol; a v poradí III. výrokom žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, zo sumy priznanej žalobcovi súdom (400,00 eur). Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 251, § 255, § 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“); § 1 ods. 2, § 9 ods. 1 a 2, § 11 ods. 1 a 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov; § 52 ods. 1, 2 a 4, § 53 ods. 1, 2, 4 a 5 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy medzi stranami sporu (ďalej len „O.z.“); § 3 ods. 3 a ods. 5 prvá a tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, v znení platnom v čase podania žaloby na súd (ďalej len „ZoOS“). Vecne dôvodil, že žalobca sa návrhom došlým dňa 5.6.2024 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu

sumu 1.500 eur a náhradu trov konania. Uviedol že dňa 3.9.2012 žalovaný ako veriteľ poskytol žalobcovi ako spotrebiteľovi na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. SUA 12/004530 finančné prostriedky. V úverovej zmluve absentovali zákonom stanovené obligatórne náležitosti, čím veriteľ porušil právne predpisy na ochranu spotrebiteľa za použitia nekalých obchodných praktík, v dôsledku čoho bol predmetný úver postihnutý sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti - žalobca mal teda žalovanému vrátiť iba skutočne poskytnuté finančné prostriedky (t. j. istinu úveru). Napriek uvedenému však žalobca žalovanému plnil nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov, a žalovaný odmietal žalobcovi takto získané finančné prostriedky vrátiť. Vzhľadom na uvedené sa žalobca obrátil na súd so žalobou, ktorou sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia (konanie bolo vedené na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 8Csp/130/2022). Rozsudkom Okresného súdu Levice č. k. 8Csp/130/2022-154 zo dňa 19.12.2023 (nadobudol právoplatnosť 19.2.2024) súd zaviazal žalovaného k zaplateniu sumy 4.391,68 eur žalobcovi titulom vydania bezdôvodného obohatenia; v rozsudku súd konštatoval že spotrebiteľský úver je bezúročný a bezpoplatkový z dôvodu, že v zmluve o úvere absentovali zákonom stanovené obligatórne náležitosti, tiež že žalovaný neskúmal bonitu spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou. Žalovaný teda porušil práva spotrebiteľa, ktorých súčasťou je ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami, nekalými obchodnými praktikami, právo na pravdivé a úplné informácie o zmluvnom vzťahu, právo na konanie s odbornou starostlivosťou zo strany veriteľa garantovaných ustanoveniami § 52 a nasl. O.z., ZoSÚ, a ZoOS. Vzhľadom na uvedené skutočnosti vznikol žalobcovi ako spotrebiteľovi nárok na primerané finančné zadosťučinenie, ktorého sa domáha podanou žalobou. Poukázal na znenie § 3 ods. 5 ZoOS, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva, spotrebiteľ ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. V otázke, kedy je možné hovoriť o splnení podmienok na vznik nároku spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 z 30.1.2019, podľa ktorého ustanovenie § 3 ods. 5 ZoOS upravujúce nárok na primerané finančné zadosťučinenie, má plniť funkciu satisfakčnú aj funkciu sankčnú; jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom, účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany; podmienka aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nie je vyžadovaná, keď zákonodarcia pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne, a pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia nie sú ustanovené žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť (jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia). V prejednávanom prípade je podmienka existencie právoplatného rozhodnutia súdu o priznaní nároku zo spotrebiteľskej zmluvy alebo určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky, splnená právoplatným rozhodnutím Okresného súdu Levice č. 8Csp/130/2022-154 z 19.12.2023, ktorým súd rozhodol v prospech žalobcu ako spotrebiteľa, keď konštatoval porušenie jeho práv a určil že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov. S ohľadom na vyššie citované rozhodnutie a aj na znenie § 3 ods. 5 ZoOS vznik ujmy v konaní o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nie je potrebné skúmať a zo strany žalobcu preukazovať, nakoľko na vznik tohto práva postačuje samotné porušenie práva alebo povinnosti vzhľadom na to, že z dôvodu zneužitia slabšieho postavenia spotrebiteľa žalovaný získal majetkový prospech za použitia nekalých obchodných praktík, neprijateľných zmluvných podmienok, bol spotrebiteľ nútený obrátiť sa s ochranou svojich práv na súd, čo vyústilo do časovo aj psychicky náročných konaní pred súdom; žalobca sa domnieva sa že suma vo výške 1.500 eur je primeraná v porovnaní so zásahom do majetkovej stability spotrebiteľa. Žalovaný sa k žalobe vyjadril tak, že so žalobou nesúhlasí, nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie považuje za nedôvodný a neprimeraný. S poukazom § 3 ods. 5 tretia veta ZoOS dôvodil, že základným predpokladom na úspešné uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je okrem preukázania ujmy aj preukázanie, že žalovaný svojím konaním porušil súčasne ustanovenia ZoOS a osobitného právneho predpisu - žalobca však nepreukázal, ktoré konkrétne ustanovenie ZoOS a ktoré konkrétne ustanovenia osobitného právneho predpisu žalovaný svojím konaním porušil. Ako vyplýva zo samotného pojmu inštitútu finančného zadosťučinenia, ide o zadosťučinenie ktorého účelom je reparovať a sankcionovať následky, ktoré boli neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobené, pričom predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je aby aspoň potenciálna hrozba ujmy v dôsledku porušenia práv alebo povinností vznikla - inak nie je čo reparovať. Zadosťučinenie môže priznať iba v prípadoch úspešného uplatnenia porušenia práv, alebo povinností ustanovených ZoOS a osobitnými predpismi, teda musí byť preukázané že došlo k úspešnému uplatneniu práva na

strane spotrebiteľa. Je nesporné, že Okresný súd Levice rozsudkom v konaní sp. zn. 8Csp/130/2022 zaviazal žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 4.391,68 eur, ani toto však nemožno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených ZoOS, nakoľko nie každé rozhodnutie súdu, ktorým aj súd rozhodol v prospech spotrebiteľa, možno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených ZoOS a osobitnými predpismi. Predmetom konania vedeného pod sp. zn. 8Csp/130/2022 nebolo uplatnenie porušenia práv alebo povinností, ale výlučne vydanie bezdôvodného obohatenia, z čoho nemožno dospieť k záveru, akého porušenia práv alebo povinností sa žalovaný na žalobcovi dopustil; rozsudok Okresného súdu Levice (o ktorý žalobca opiera nárok na primerané finančné zadosťučinenie) nedeklaroval porušenie práv alebo povinností, ale výlučne zaviazal žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie. Účelom inštitútu finančného zadosťučinenia je reparovať potenciálnu ujmu, ktorá bola neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobená, predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je, aby hrozba ujmy vznikla (inak nie je čo reparovať), žalobcovi nielen že žiadna, ani potenciálna, ujma nevznikla, ale naopak získal najvýhodnejší úver, aký by mu neposkytla žiadna banka. Žalovaný na základe rozsudku Okresného súdu Levice stratil nárok na úroky dojednané v úverovej zmluve - pokiaľ by mal uhradiť žalobcovi ešte „umelo vykonštruované“ finančné zadosťučinenie vo výške 1.500 eur, dostal by sa pozície, kedy by uhradil žalobcovi viac ako mu tento vrátil. Represívnu a preventívnu funkciu inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia považuje žalovaný za dodržanú už samotným rozsudkom v konaní pred Okresným súdom Levice, keďže žalovaný už sankcionovaný bol tým, že žalobcovi bol poskytnutý úver bez úrokov a poplatkov, a sumu prevyšujúcu istinu na základe rozsudku žalovaný vyplatil žalobcovi. Ďalej uviedol že žalobcom nebolo preukázané úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej ZoOS a osobitnými predpismi na súde, ani že žalobcovi v súvislosti s porušením práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom a osobitnými predpismi vznikla určitá ujma, a ani že ujma vznikla žalobcovi vo výške 1.500 eur. V súvislosti s inštitútom primeraného finančného zadosťučinenia poukázal tiež na skutočnosť, že to bol práve žalobca, ktorý o poskytnutie úveru žiadal, s výškou úveru bol oboznámený, bol si vedomý že si berie spotrebiteľský úver, z ktorého si veriteľ uplatňuje úroky a poplatky, bol oboznámený s výslednou sumou, ktorú má na základe úverovej zmluvy z poskytnutého úveru uhradiť (s celým procesom žalobca ako klient súhlasil), žalovanému preto nie je zrejmé k akému poškodeniu práv spotrebiteľa vôbec dochádza v prípadoch, kedy súdy vyhlásia poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, následkom čoho je že spotrebiteľ neplatí úroky a poplatky, ale len istinu poskytnutého úveru, čo predstavuje pre neho výhodu a nie škodu. V konaní je nevyhnutné skúmať aj primeranosť uplatneného nároku, pričom žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, v čom pociťoval porušenie svojich práv, aké to malo pre neho dôsledky, a v čom vidí odôvodnenosť výšky primeraného finančného zadosťučinenia 1.500 eur. Účelom priznania primeraného finančného zadosťučinenia pri porušení práv nemá byť len odradenie dodávateľa od nekalých praktík, ale nemá byť ani nástrojom obohatenia, preto žalovanú sumu vo výške 1.500 eur považuje žalovaný za nedôvodnú, nepreukázanú.

Žalobca reagoval tak, že preukázal splnenie všetkých podmienok, ktoré zakladajú jeho nárok na primerané finančné zadosťučinenie, a to najmä právoplatným Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. 28Csp/130/2022-154 (správne má byť podľa všetkého Rozsudkom Okresného súdu Levice č. 8Csp/130/2022-154 - pozn. súdu prvej inštancie) z 19.12.2023 (nadobudol právoplatnosť 19.2.2024), ktorým súd zaviazal žalovaného k zaplateniu sumy 4.391,68 eur s príslušenstvom z dôvodu, že konštatoval bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru, v dôsledku čoho došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobcu. Poukázal na konkrétne ustanovenia právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa, ktoré žalovaný porušil: 1/ § 9 ods. 2 ZoSÚ - žalovaný do zmluvy o úvere neuviedol zákonom vyžadované obligatórne náležitosti, a to RPMN ani ročnú úrokovú sadzbu; 2/ § 7 ods. 1 ZoSÚ - žalovaný neskúmal s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; 3/ § 52 ods. 1 a 2 O.z. - žalovaný dal na podpis spotrebiteľovi zmluvu o úvere, ktorá spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa; 4/ § 7 ods. 1 ZoOS - žalovaný za použitia nekalých obchodných praktík určil RPMN nesprávne a v neprospech spotrebiteľa. Uvedené vo vzťahu k žalovanému konštatoval súd v pôvodnom konaní (rozsudok č. k. 8Csp/130/2022-154 z 19.2.2024, bod 27). Bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru je sankciou za porušenie práv alebo povinností, ktoré ustanovujú predpisy na ochranu spotrebiteľa, a bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného vzniklo v dôsledku týchto porušení - takéto konanie je nutné považovať za úspešné uplatnenie porušenia práva a povinnosti na súde (poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/31/2020 z 25.5.2022 a rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/298/2020 z 30.11.2022). Žalovaný nezohľadňuje aktuálnu právnu úpravu ani rozhodovaciu prax týkajúcu sa konania o primerané finančné zadosťučinenie pri otázke potreby preukázania ujmy - v súčasnosti právna úprava týkajúca sa primeraného finančného zadosťučinenia v § 3 ods. 5 ZoOS

nevyžaduje pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie vznik ujmy. Napriek uvedenému žalobca tvrdí, že ako spotrebiteľ utrpel ujmu minimálne v psychickej rovine, a to neprimeranou záťažou spôsobenou nezákonným postupom veriteľa, ktorý mu predložil zmluvu o spotrebiteľskom úvere v rozpore so zákonom, zneužíval svoje silnejšie postavenie, prijímal od žalobcu plnenia, na ktoré nemal právny nárok, čo výrazne narušilo ekonomickú a majetkovú stabilitu žalobcu. Celý postup trval od roku 2012, kedy bola uzatvorená zmluva o úvere, v dôsledku čoho sa žalobca musel domôcť svojich práv na súde, pričom právny vzťah bol daný do súladu právoplatnosťou rozhodnutia súdu v roku 2024 - žalobca bol teda vo vzťahu 12 rokov, celé obdobie bolo pre žalobcu psychickou záťažou. Trvá na tom, že suma 1.500 eur je vo vzťahu k porušeniu práv spotrebiteľa, dlhotrvajúceho procesu obrany jeho práv, ekonomickej a majetkovej neistote v dôsledku neprijateľného konania zo strany žalovaného, primeraná. K účelu primeraného finančného zadosťučinenia uviedol, že účelom ust. § 3 ods. 5 ZoOS je odradiť podnikateľov od porušovania práv spotrebiteľa (preventívna funkcia), kompenzovať neprávny stav vzniknutý porušením práv spotrebiteľa (kompenzačná funkcia), aj potrestať za už dokonané porušenie spotrebiteľských práv (sankčná funkcia). K primeranosti uplatneného finančného zadosťučinenia uviedol že primeranosť je subjektívnou kategóriou, ku ktorej dospeje súd na základe objektívnej skutočnosti, ktorou je porušenie práva alebo povinnosti, pričom neexistujú iné dôkazy ktoré by „primeranosť“ preukazovali - preto o jej výške rozhoduje na základe voľnej úvahy súd. Medzi základné kritériá pri rozhodovaní patrí napríklad rozsah v akom dodávateľ porušil svoje povinnosti, použitie neprijateľných podmienok a nekalých obchodných praktík, doba trvania protiprávneho stavu (od uzatvorenia zmluvy), nevyhnutné uplatňovanie práv v súdnom konaní a tým spôsobený zásah do súkromného života spotrebiteľa, miera úspešnosti v súdnom konaní, atď. Poukázal na aspekty právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, ktoré majú vplyv na posúdenie primeranosti finančného zadosťučinenia, a to 1/ že zmluva o úvere bola uzatvorená v roku 2012 - vzhľadom na porušenia, ktorých sa žalovaný dopustil ešte v čase kontraktácie bol spotrebiteľ v protiprávnom stave od roku 2012 až do právoplatného skončenia konania, v ktorom boli konštatované porušenia jeho práv a veriteľ bol zaviazaný k vydaniu bezdôvodného obohatenia, keď rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť v roku 2024 (kedy bola spotrebiteľovi poskytnutá právna ochrana), teda protiprávny stav trval 12 rokov, 2/ rozsah porušení, ktorých sa žalovaný dopustil vo vzťahu k spotrebiteľovi, keď tieto vyplývajú z rozhodnutia súdu vydaného v pôvodnom konaní (neskúmanie schopnosti spotrebiteľa splácať predmetný úver, absentujúce náležitosti v zmluve o úvere, nekalé obchodné praktiky, obohatenie žalovaného v rozsahu minimálne 4.391,68 eur), 3/ žalobca sa musel svojich práv domáhať na súde, nakoľko žalovaný odmietal plnenie spotrebiteľovi dobrovoľne vydať - v súdnom konaní bol žalobca úspešným vo vzťahu k veriteľovi, a domohol sa ochrany svojich práv, 4/ žalovaný svojim neprijateľným postupom zasiahol do práv spotrebiteľa, ktorý tieto musel uplatňovať pred súdom (žalobca bol v tomto konaní úspešný, súd zaviazal žalovaného k vydaniu bezdôvodného obohatenia v dôsledku bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru); žalobcom uplatnená suma 1.500 eur je vzhľadom na uvedené v celom rozsahu primeraná. K podmienkam pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie uviedol, že zákon pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia koncipuje to, že 1/ žalobca musí mať postavenie spotrebiteľa - toto postavenie vyplýva a bolo preukázané v pôvodnom konaní, 2/ zo strany porušiteľa došlo k porušeniu práva alebo povinnosti zo zákona o ochrane spotrebiteľa alebo z osobitných predpisov na ochranu spotrebiteľa - tiež vyplýva z rozhodnutia v pôvodnom konaní, 3/ spotrebiteľ musel porušenie práva alebo povinnosti úspešne uplatniť na súde - spotrebiteľ v pôvodnom konaní úspešne hájil svoje práva na súde, súd zaviazal žalovaného k vydaniu bezdôvodného obohatenia, 4/ právo na primerané finančné zadosťučinenie prináleží od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá - za porušenie práv spotrebiteľa nesie zodpovednosť veriteľ, teda v tomto prípade žalovaný, ktorý sa porušenia dopúšťal. Žalobca teda splnil preukázanie podmienok, s ktorými zákon spája priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie; žiadne ďalšie alebo osobitné kritériá pre priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie zákon nepredpokladá. Pri výške primeraného finančného zadosťučinenia je jediným kritériom primeranosť, ktorej posúdenie je dané súdu. Uplatnenú sumu 1.500 eur považuje žalobca za primeranú, s ohľadom na zásah do práv spotrebiteľa a dĺžku trvania protiprávneho stavu. Žalovaný reagoval tak, že uviedol, že úverová zmluva bola uzatvorená ešte v roku 2012, kedy legislatíva ohľadne spotrebiteľa nebola na takej úrovni ako v súčasnosti, ani judikatúra súdov ohľadne náležitostí úverových zmlúv nebola taká rozsiahla ako v dnešnej dobe - žalovaný preto nemal pochybnosti o správnosti svojich úverových zmlúv. V danom prípade teda absentuje preukázanie úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť. Žalobca v konaní žiadnym spôsobom nepreukázal ani nezdokladoval, v čom pociťoval poškodenie svojich práv na základe konania vedeného pod sp. zn. 8Csp/130/2022, keď jeho tvrdenia sú len všeobecného charakteru, navyiac ani samotným predmetom konania sp. zn. 8Csp/130/2022 nebolo uplatnenie porušenia práv alebo povinností, ale vydanie bezdôvodného

obohatenia (nie je teda zrejmé akého porušenia práv a povinností sa mal žalovaný dopustiť). Nakoľko funkciu odradzujúceho prostriedku ochrany v danom prípade splnilo už rozhodnutie Okresného súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. 8Csp/130/2022, aplikácia inštitútu primeraného finančného zadostučinenia by spôsobila finančné obohatenie sa žalobcu na úkor žalovaného, v neprimerane nadhodnotenej výške požadovanej žalobcom (žalovaný poukázal na judikatúru, kedy súdy uplatniac voľnú úvahu pri určovaní výšky primeraného finančného zadostučinenia priznávajú sumy vo výške 100 eur až 300 eur). Z najnovších rozhodnutí okresných aj krajských súdov je zreteľná snaha eliminovať zneužívanie inštitútu primeraného finančného zadostučinenia v prípadoch, kedy bola náprava zjednaná už vydaním bezdôvodného obohatenia, prípadne vyhlásením úveru za bezúročný a bez poplatkov, a rozsah priznaného finančného zadostučinenia považuje za dostačujúci v rozmedzí 50 až 100 eur. Na záver poukázal na to, že nebol preukázaný úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť, že žalobca neunesol dôkazné bremeno splnenia podmienok na priznanie primeraného finančného zadostučinenia a existencie príčinnej súvislosti uplatňovaného nároku s okolnosťami, za ktorých došlo k údajnému porušeniu práva žalobcu, neunesol dôkazné bremeno existencie ujmy nemateriálnej povahy, ktorá by mala byť v danom prípade reparovaná, existuje hrubá neprimeranosť vo výške uplatňovanej sumy primeraného finančného zadostučinenia, ktorá sa vzhľadom na ustálenú judikatúru, ako aj doterajšie vyjadrenia a úkony žalobcu javí ako účelová a špekulatívna.

Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový a právny stav: Žalovaný ako subjekt poskytujúci úvery a žalobca ako dlžník uzatvorili dňa 3.9.2012 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. SUA 12/004530, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 5.568 eur, ktorý mal žalobca zaplatiť formou 48 mesačných splátok po 188,16 eur; celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť bola uvedená vo výške 1.967 eur, predpokladaná RPMN za úver bola uvedená vo výške 20,91%, RPMN bola v zmluve uvedená vo výške 29,64%, priemerná hodnota RPMN 19,75%, ročná úroková sadzba vo výške 26,235%, celkové náklady spotrebiteľa boli uvedené vo výške 3.463,68 eur, celková čiastka splatná spotrebiteľom 9.031,68 eur. Okresný súd Levice v rozsudku č. k. 8Csp/130/2022-154 z 19.12.2023 konštatoval, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatvorená medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou. Po preskúmaní predmetnej zmluvy mal súd za to, že zmluva neobsahuje náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ, keď súd dospel k záveru, že úverová zmluva je písaná vo forme tlačiva vypracovaného a koncipovaného žalovaným, pričom žalobca ako účastník zmluvného vzťahu nemal možnosť obsah zmluvných podmienok meniť ani do nich zasiahnuť, žalovaný týmto postupom podľa súdu využil svoje postavenie ako dodávateľa a porušil zmluvnú slobodu žalobcu, preto takéto dojednanie zmluvy nemá charakter individuálneho dojednania v zmysle § 53 ods. 1 a 2 O.z. a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd považoval ustanovenie o RPMN vo výške 29,64% za neprimeranú zmluvnú podmienku a nekalú obchodnú prax žalovaného, ktorá bola v zmluve nesprávne vypočítaná a uvedená jej výška (správne mala byť 45,03%), a keďže výška RPMN bola nesprávne určená, súd považoval úver za bezúročný a bez poplatkov. V zmluve o spotrebiteľskom úvere nebola správne uvedená ani výška ročnej úrokovej odplaty, ktorá prevyšovala takúto sadzbu o skoro viac ako polovicu. Ďalej neboli preskúmané s odbornou starostlivosťou schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, nebola skúmaná bonita klienta - z tohto dôvodu, s poukazom na ust. § 11 ods. 2 ZoSÚ nebol veriteľ oprávnený vyžadovať jednorazové splnenie spotrebiteľského úveru. Súd dospel k názoru, že je potrebné považovať úver za bezúročný a bezpoplatkový, pretože na strane jeho poskytovateľa došlo k hrubému porušeniu povinností vyplývajúcich z § 7 ods. 1 ZoSÚ, keď za hrubé porušenie povinnosti sa považuje najmä posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o majetkovo-sociálnej situácii spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra (bod 27. rozsudku). Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 19.2.2024. Žalobca označuje ujmu ktorá mu bola v súvislosti porušením spotrebiteľského práva ako: 1/ musel sa obrátiť na súd so žalobou, ktorou sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia (konanie vedené na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 8Csp/130/2022), v ktorom bolo konštatované porušenie práva spotrebiteľa (žalobcu), ktorých súčasťou je ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami, nekalými obchodnými praktikami, ktoré konanie žalobca považuje za časovo aj psychicky náročné konanie pred súdom, pričom žalovaný odmietal plnenie spotrebiteľovi dobrovoľne vydať, 2/ konaním žalovaného bolo zasiahnuté do ekonomickej a majetkovej stability žalobcu, 3/ utrpel ujmu v psychickej rovine, z dôvodu neprimeranej záťaže spôsobenej nezákonným postupom veriteľa, 4/ celý proces trval od roku 2012 (uzatvorenie zmluvy o úvere), pričom právny vzťah bol daný do súladu až právoplatnosťou rozhodnutia súdu (rok 2024).

Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh žalobcu je v zásade dôvodný, avšak súd sa nestotožnil s výškou ním požadovaného finančného zadostučinenia (1.500 eur). V konaní

bolo nesporné, že žalovaný ako subjekt poskytujúci úvery a žalobca ako dlžník uzatvorili dňa 3.9.2012 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. SUA 12/004530, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 5.568 eur, ktorý mal žalobca zaplatiť formou 48 mesačných splátok po 188,16 eur; celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť bola uvedená vo výške 1.967 eur, predpokladaná RPMN za úver bola uvedená vo výške 20,91%, RPMN bola v zmluve uvedená vo výške 29,64%, priemerná hodnota RPMN 19,75%, ročná úroková sadzba vo výške 26,235%, celkové náklady spotrebiteľa boli uvedené vo výške 3.463,68 eur, celková čiastka splatná spotrebiteľom 9.031,68 eur. Žalobca z poskytnutého úveru čerpal sumu vo výške 5.800 eur, z titulu splácania úveru zaplatil sumu spolu vo výške 9.031,68 eur + plnenia vo výške 1.160 eur o ktoré žalobca zmluvne neprejavil záujem.

Na základe žaloby žalobcu Okresný súd Levice v rozsudku č. 8Csp/130/2022-154 zo dňa 19.12.2023 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi z titulu bezdôvodného obohatenia sumu 4.391,68 eur s príslušenstvom. V tomto konaní súd konštatoval, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatvorená medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou, a po jej preskúmaní mal súd za to, že zmluva neobsahuje náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ, keď súd dospel k záveru, že úverová zmluva je písaná vo forme tlačiva vypracovaného a koncipovaného žalovaným, pričom žalobca ako účastník zmluvného vzťahu nemal možnosť obsah zmluvných podmienok meniť ani do nich zasiahnuť - žalovaný týmto postupom podľa súdu využil svoje postavenie ako dodávateľa a porušil zmluvnú slobodu žalobcu, preto takéto dojednanie zmluvy nemá charakter individuálneho dojednania v zmysle § 53 ods. 1 a 2 O.z. a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd považoval ustanovenie o RPMN vo výške 29,64% za neprimeranú zmluvnú podmienku a nekalú obchodnú prax žalovaného, ktorá bola v zmluve nesprávne vypočítaná a uvedená jej výška (správne mala byť 45,03%), a keďže výška RPMN bola nesprávne určená, súd považoval úver za bezúročný a bez poplatkov. V zmluve nebola správne uvedená ani výška ročnej úrokovej odplaty, ktorá prevyšovala takúto sadzbu o skoro viac ako polovicu. Ďalej neboli preskúmané s odbornou starostlivosťou schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, nebola skúmaná bonita klienta - z tohto dôvodu, s poukazom na ust. § 11 ods. 2 ZoSÚ nebol veriteľ oprávnený vyžadovať jednorazové splnenie spotrebiteľského úveru. Súd dospel k názoru, že je potrebné považovať úver za bezúročný a bezpoplatkový, pretože na strane jeho poskytovateľa došlo k hrubému porušeniu povinností vyplývajúcich z § 7 ods. 1 ZoSÚ, keď za hrubé porušenie povinnosti sa považuje najmä posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o majetkovo-sociálnej situácii spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra (bod 27. rozsudku). Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 19.2.2024.

Na základe uvedeného porušenia práva spotrebiteľa žalovaným voči žalobcovi tomuto vzniklo v zmysle § 3 ods. 5 tretia ZoOS právo na primerané finančné zadostučinenie od žalovaného, ktorý porušil právo/povinnosť. Žalobca označil ujmu, ktorá mu bola v súvislosti porušením spotrebiteľského práva ako: 1/ musel sa obrátiť na súd so žalobou, ktorou sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia (konanie vedené na Okresnom súde Levice pod sp.zn. 8Csp/130/2022), v ktorom bolo konštatované porušenie práva spotrebiteľa (žalobcu), ktorých súčasťou je ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami, nekalými obchodnými praktikami, ktoré konanie žalobca považuje za časovo aj psychicky náročné konanie pred súdom, pričom žalovaný odmietal plnenie spotrebiteľovi dobrovoľne vydať, 2/ konaním žalovaného bolo zasiahnuté do ekonomickej a majetkovej stability žalobcu, 3/ utrpel ujmu v psychickej rovine, z dôvodu neprimeranej záťaže spôsobenej nezákonným postupom veriteľa, 4/ celý proces trval od roku 2012 (uzatvorenie zmluvy o úvere), pričom právny vzťah bol daný do súladu až právoplatnosťou rozhodnutia súdu (rok 2024). V tejto súvislosti súd uviedol, že podľa konštrukcie práva na primerané finančné zadostučinenie sa ani nevyžaduje vznik reálnej ujmy a jej preukázanie, ale iba postačuje, že takáto ujma vzniknúť mohla (v súvislosti s porušením práva spotrebiteľa), teda už samotná existencia hrozby potenciálnej ujmy je predpokladom pre vznik práva na primerané finančné zadostučinenie - z uvedeného dôvodu teda súd nárok žalobcu ako spotrebiteľka v zásade považuje za dôvodný.

Následne sa súd už zaoberal iba určením výšky primeraného finančného zadostučinenia, ktoré žalobca žiadal priznať v sume 1.500 eur - s touto požadovanou výškou sa však súd nestotožnil, keď ju považoval za premrštenú. Žalobcovi totiž nevznikla žiadna finančná strata, nakoľko v konaní vedenom pred Okresným súdom Levice sp. zn. 8Csp/130/2022 súd rozhodol že žalovaný je povinný vrátiť žalobcovi ním „preplatený“ úver (vzhladom na jeho bezúročnosť a bezpoplatkovosť) v sume 4.391,68 eur (titulom vydania bezdôvodného obohatenia), dokonca aj spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 4.391,68 eur od 23.9.2022 do zaplatenia. Je síce pravdou, že žalobca musel v tejto veci (Okresný súd Levice sp.zn. 8Csp/130/2022) vyhľadať právnu pomoc, na pojednávaní sa však osobne ani nezúčastnil, pričom jeho právnenému zástupcovi bol súdom priznaný nárok na náhradu trov

konania vo výške 100%, žalobca nebol pri podaní žaloby zaviazaný povinnosťou platiť súdny poplatok. Je tiež pravdou, že žalobca musel aj v tejto súdnej veci (37Csp/24/2024) vyhľadať právnu pomoc, na pojednávaní sa však tiež osobne nezúčastnil, pričom aj tu jeho právnomu zástupcovi bol súdom priznaný nárok na náhradu trov konania vo výške 100% (z prisúdenej sumy), takisto nebol ani pri podaní tejto žaloby zaviazaný povinnosťou platiť súdny poplatok. To že žalobca „znášal stav neistoty do právoplatného rozhodnutia“, keď proces trval od roku 2012 (uzatvorenie zmluvy o úvere) a právny vzťah „bol daný do súladu“ až právoplatnosťou rozhodnutia súdu v roku 2024 (vec pritom na Okresnom súde Levice trvala cca. 14 mesiacov, a na tunajšom súde necelých 7 mesiacov), je prirodzeným dôsledkom podania žaloby do času právoplatného rozhodnutia o nej, pričom v tomto čase už žalobca nerealizoval žiadne splátky z titulu úveru žalovanému; toto konštatovanie sa týka aj ďalšieho žalobcom uvádzaného dôvodu, a to že utrpel ujmu v psychickej rovine z dôvodu neprimeranej záťaže spôsobenej nezákonným postupom veriteľa - žalobca však žiadnu ujmu nepreukázal, ani ju v konkrétnostiach netvrdil. Napokon súd neprisvedčil ani dôvodu žalobcu, že konaním žalovaného bolo zasiahnuté do jeho ekonomickej a majetkovej stability - ako už bolo vyššie uvedené, žalobcovi bolo vrátené bezdôvodné obohatenie, bolo mu priznané aj úrokom z omeškania (čo sa dá považovať za určitú formu vyrovnania za prípadné finančné ťažkosti žalobcu), nemusel v súdnych konaniach platiť žiadne súdne poplatky, a jeho právnomu zástupcovi bol oba razy priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (teda nemusel platiť ani trovy právneho zastúpenia). Súd si bol vedomý, že podmienka aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma nie je zákonom vyžadovaná, a pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia nie sú ustanovené žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť (jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia), avšak treba brať na zreteľ aj skutočnosť, že žalobcovi bola v tomto prípade fakticky poskytnutá pôžička bez akéhokoľvek úročenia a povinnosti platiť akékoľvek poplatky - takto „výhodnú“ pôžičku by nedostal v žiadnej bankovej či nebankovej inštitúcii ani pri dodržaní všetkých zákonom stanovených podmienok. Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať zo závažnosti porušenia práv, povinností, z okolností tak na strane žalobcu ako aj na strane žalovaného. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinne odradzujúceho prostriedku ochrany. Podľa názoru súdu už priznaním akejkoľvek sumy finančného zadosťučinenia bude naplnený účel ustanovenia z hľadiska dostatočného odškodnenia žalobcu z titulu jeho zadosťučinenia, a zároveň bude naplnená aj výchovná funkcia tohto inštitútu voči žalovanému. Navyiac v konaní neboli žalobcom predložené a ani navrhované žiadne konkrétne dôkazy, ktoré by preukazovali akúkoľvek žalovaným spôsobenú ujmu (skutočnosť že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje nejakú podstatnú náležitosť je sankcionovaná už zákonom o spotrebiteľských úveroch vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru). S poukazom na uvedené súd prvej inštancie považoval primerané finančné zadosťučinenie požadované vo výške 1.500 eur za neprimerané, ktoré tvorí až 1/3-nu z reálne poskytnutého / žalobcom zaplateného úveru, teda je podľa súdu neproporcionálne vzhľadom na „ujmy“ spôsobené žalobcovi a vzhľadom na závažnosť porušenia povinností pri uzatváraní úverovej zmluvy žalovaným. Podľa názoru súdu je v tejto veci primeraným finančným zadosťučinením suma 400 eur, t. j. cca 9% z poskytnutého / žalobcom zaplateného úveru. Z uvedených dôvodov súd rozhodol tak, že žalobcovi priznal z titulu primeraného finančného zadosťučinenia sumu 400 eur a vo zvyšnej časti (t. j. 1.100 eur) žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že ich priznal žalobcovi v rozsahu 100% z prisúdenej sumy (400 eur).

2. Proti tomuto rozsudku v rozsahu jeho I. a III. výroku podal včas odvolanie žalovaný, s návrhom jeho zrušenie v napadnutej časti a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uviedol odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Rozhodnutie o vyplatení primeraného finančného zadosťučinenia považuje žalovaný za nedôvodné a nepodložené v priznanej výške. Citoval ust. § 3 ods. 5 ZoOS s tým, že toto ustanovenie vyžaduje splnenie niekoľkých podmienok zo strany žalobcu. Predpokladom toho, aby súd mohol priznať primerané finančné zadosťučinenie je, že spotrebiteľove práva a povinnosti sú porušené a sám vyvíja iniciatívu ako túto situáciu odvrátiť a zabezpečiť si súdnym rozhodnutím ochranu. Spotrebiteľove práva a povinnosti však úverovou zmluvou uzatvorenou so žalovaným neboli žiadnym spôsobom poškodené, spotrebiteľ žiadne poškodenie práv neprezentoval. Predmetom konania vedeného pod sp. zn. 8Csp/130/2022 bolo výlučne vydanie bezdôvodného obohatenia. Ďalšou podmienkou, ktorú je potrebné v zmysle zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 splniť je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom (t. j. ZoOS) a osobitnými predpismi. Okrem toho nestačí len samotné porušenie ZoOS, ale súčasne aj porušenie práv alebo povinností ustanovených inými predpismi. Žalobca vo svojej žalobe neuviedol, akým spôsobom mal žalovaný práva alebo povinnosti žalobcu ako spotrebiteľa poškodiť. Obmedzil sa len na konštatovanie, že uzatvorená

úverová zmluva nemá náležitosti podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, čo však nemožno považovať za porušenie práv a povinností, ktoré by mali za následok poškodenia spotrebiteľa, nakoľko pre spotrebiteľa z toho vyplynula len výhoda, že poskytnutý úver je pre neho bezúročný a bez poplatkov. Žalobcovi preto žiadna ujma reálne nevznikla. Splácal len to, na čo sa zmluvným vzťahom vedome a dobrovoľne zaviazal. Pokiaľ došlo následne k vyhláseniu úverovej zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov a žalobcovi sa uhradené úroky a poplatky vrátili, bola to pre neho výlučne výhoda, s ktorou ani hypoteticky pri uzatváraní zmluvy nepočítal. Naopak ujmu to predstavovalo pre žalovaného, lebo prišiel o zisk, ktorý mal pri uzatvorení zmluvy dojednaný. Žalobca na základe uzatvorenej úverovej zmluvy získal financovanie motorového vozidla, ktoré mohol okamžite užívať, čo by sa mu bez poskytnutia finančných prostriedkov od veriteľa nepodarilo. Pokiaľ aj zmluva bola vyhodnotená za bezúročnú a bez poplatkov, žalobca ako dlžník bol povinný vrátiť žalovanému ako veriteľovi minimálne istinu poskytnutého úveru. V tejto súvislosti je absolútne neopodstatneným tvrdenie, že žalobca bol vinou žalovaného vystavený psychickej záťaži po dobu 12 rokov. Žalobca aktívne a dobrovoľne požiadal žalovaného o poskytnutie úveru, v dôsledku čoho začal okamžite využívať motorové vozidlo, a následne bol povinný už aj v zmysle neskôr určenej bezúročnosti a bezpoplatkovosi úveru uhradiť minimálne jeho istinu, k čomu vzhľadom na mesačné platby vo výške 188,16 prišlo najskôr v priebehu roka 2016. Žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia bola podaná dňa 26.9.2022, pričom konanie bolo právoplatne skončené dňa 19.2.2024. Doba trvania súdneho konania nemožno v žiadnom prípade pripisovať za vinu žalovanému, nakoľko žalovaný iba využíval svoje ústavné právo procesnej obrany strany sporu a jeho dĺžku zo svojej pozície nemohol nijako ovplyvniť. Navyše, žalobca bol v súdnych konaniach zastúpený advokátom, ktorý žalobcu odbremenil od aktívnej účasti na pojednávaníach a tým eliminoval, či už jeho stratu času z dôvodu prípadnej účasti na pojednávaníach, ale najmä akúkoľvek psychickú záťaž s tým spojenú. Žalovaný preto odmieta akékoľvek prezentácie o psychickej ujme žalobcu, a už vôbec o jej údajnom 12 ročnom trvaní. Zo samotného pojmu primeraného finančného zadosťučinenia vyplýva nevyhnutnosť jeho primeranosti vo vzťahu k porušenej povinnosti. Jeho cieľom má byť nastolenie akejkoľvek rovnováhy v dôsledku porušenej povinnosti, ktorá spotrebiteľovi mala spôsobiť škodu. Pokiaľ však súd vyhlási úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu chýbajúcich náležitostí (prípadne neplatnú, aj keď sa na základe nej poskytli spotrebiteľovi finančné prostriedky), žiadna škoda spotrebiteľovi nevznikla, práve naopak, získal výhodu bezúročného a bez poplatkového úveru, ktorý by mu neposkytla žiadna banka ani iná inštitúcia. Ak by na základe takejto skutočnosti malo byť spotrebiteľovi priznané ešte aj primerané finančné zadosťučinenie, žalovaný zastáva názor, že výklad právnej normy § 3 ods. 5 ZoOS nie je správne aplikovaný. Citoval z uznesení Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/17/2018 z 10.4.2018 a sp. zn. 9Co/50/2018 z 26.6.2018. Ďalej dôvodil, že pokiaľ aj súd v predchádzajúcom rozsudku vyhodnotil úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov, žalobcovi mohla potenciálne vzniknúť len ujma za zaplatené úroky (na ktoré sa však pri podpise úverovej zmluvy žalobca slobodne a vážne zaviazal). Táto „ujma“ mu už bola nahradená plnením na základe rozsudku v konaní vedenom pod sp. zn. 8Csp/130/2022, vrátane úhrady úrokov z omeškania. Iná ujma žalobcovi nevznikla, žalobca ju v žalobe neuviedol, ani inak nešpecifikoval. Je preto nedôvodné a neadekvátne zamieňať inštitút bezdôvodného obohatenia s inštitútom primeraného finančného zadosťučinenia. Pri priznaní ešte aj ďalšieho umelo navýšeného primeraného finančného zadosťučinenia by sa z poskytovania úverov stala príjmová činnosť pre spotrebiteľov, ktorým by sa ešte aj platilo za poskytnutie úveru. Je potrebné poukázať na to, že účelom a zmyslom ust. § 3 ods. 5 ZoOS je odškodniť spotrebiteľa za diskomfort, ktorý nastal z dôvodu, že spotrebiteľ sa rozhodol uplatniť ochranu proti porušeniu práv a povinností zo strany dodávateľa na súde a v tomto konaní bol úspešný. Nepostačuje však, že dodávateľ porušil svoje povinnosti. Primerané finančné zadosťučinenie nemôže ani v zmysle vyššie citovaných rozhodnutí slúžiť neprimeranému finančnému obohacovaniu sa spotrebiteľov. V princípe by to znamenalo, že za jedno nedodržanie náležitostí úverovej zmluvy by bol žalovaný postihnutý dvakrát – vydaním bezdôvodného obohatenia (vrátane úrokov z omeškania) a priznaním primeraného finančného zadosťučinenia, čo je v rozpore so zásadou ne bis in idem. Citoval z rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 18.4.2019 sp. zn. 10C/44/2017. V súvislosti s inštitútom primeraného finančného zadosťučinenia, ktorý si žalobca - spotrebiteľ uplatňuje z úverovej zmluvy je nevyhnutným uviesť si, že to bol práve žalobca, ktorý si o poskytnutie úveru žiadal, s výškou poskytnutého úveru bol oboznámený, taktiež si bol vedomý, že si berie spotrebiteľský úver, z ktorého si veriteľ uplatňuje úroky a poplatky. S celým týmto procesom žalobca ako klient vedome a dobrovoľne súhlasil podpisom úverovej zmluvy. Následne je pre žalovaného nepochopiteľné, aby výhodu v rýchlosti získaní finančných prostriedkov, ktorú mu žalovaný poskytol pretočil na „ujmu“, resp. „hrozbu ujmy“, za ktorú požaduje primerané finančné zadosťučinenie. Žalovanému preto nie je zrejmé, k akému poškodeniu práv spotrebiteľa vôbec dochádza v prípadoch, kedy súdy vyhlásia poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, následkom čoho je, že žalobca

ako spotrebiteľ neplatí úroky a poplatky (s ktorými na základe podpísanej úverovej zmluvy počítal), ale len samotnú istinu poskytnutého úveru. Predstavuje to pre neho výlučne výhodu a nie škodu. Jediným poškodeným, ktorý po takomto rozhodnutí súdu zostane je samotný veriteľ. Žalovaný má v predmete činnosti ako nebankový subjekt poskytovať úverov, za ktoré mu v zmysle ZoSÚ patria úroky a poplatky. Žalovaný v rámci predmetu podnikania poskytol žalobcovi úver, za ktorý požadoval na základe úverovej zmluvy od žalobcu zaplatiť úroky. Aký by malo zmysel, aby žalovaný úmyselne nedodrжал všetky zákonné náležitosti, za ktoré by bol následne sankcionovaný bezúročnosťou a bezpoplatnosťou on sám a nie žalobca ako klient. V danom prípade žalobcovi žiadne, ani len potenciálne riziko ujmy nehrozilo, ale z celého zmluvného vzťahu so žalovaným sa snaží len vyťažiť výhody a finančné prostriedky. Ani súdy by nemali spotrebiteľov zbavovať zodpovednosti za svoje záväzky a následne im ešte priznať primerané finančné zadostučinenie. Žalobca v zmluvnom vzťahu so žalovaným vystupoval ako spotrebiteľ – teda slabšia strana. Postavenie slabšej strany však neznamená, že tejto bude poskytnutá bezbrehá ochrana voči dodávateľovi ako strane silnejšej, bez ohľadu na platné právo. U spotrebiteľa ako subjektu týchto vzťahov sa vychádza z definície priemerného spotrebiteľa, teda spotrebiteľa, ktorý má primerané množstvo informácií a je v rozumnej miere pozorný a obozretný, a to s ohľadom na jeho sociálne a kultúrne faktory a jazykové schopnosti. Od spotrebiteľa sa teda vyžaduje určitá miera pozornosti, ktorá má svoj obraz napríklad v tom, že spotrebiteľ musí vykonať určité kontrolné zisťovania, aký tovar vlastne kupuje, alebo akú zmluvu uzatvára. Európsky súdny dvor dokonca deklaroval, že sa celkovo vychádza z takého spotrebiteľa, ktorého inteligenčný kvocient nie je na hranici demencie, ale ktorý je schopný sa slobodne rozhodnúť (C-315/92). Inštitút primeraného finančného zadostučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany, ktorú žalovaný považuje za splnenú už ukrátením veriteľa o úroky a poplatky, v prípade vyhlásenia úverovej zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov. V konaní je nevyhnutným skúmať aj hľadisko primeranosti uplatneného nároku. Žalobca doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázal, v čom pociťoval porušenie svojich práv, aké to malo pre neho dôsledky, v čom vidí odôvodnenosť požadovanej výšky primeraného finančného zadostučinenia v hodnote 1.500 eur (súdom priznanej 400 eur) a podobne, ktoré sú nevyhnutné na priznanie žalovanej sumy. Účelom priznania primeraného finančného zadostučinenia pri porušení práv nemá byť na jednej strane len odradenie dodávateľa od nekalých praktík, ale na druhej strane nemá byť ani nástrojom obohatenia sa pre druhú stranu sporu. Preto vyplatenie priznanej sumy vo výške 400 eur považuje za nedôvodné, nepreukázané a v rozpore s cieľom normy, ktorú zákonodarca primeraným finančným zadostučinením sledoval. Žalovaný počas celého trvania úverového zmluvného vzťahu od žalobcu požadoval len plnenie zmluvných povinností, ku ktorým sa slobodne a vážne zaviazal pri podpise zmluvy. Takéto konanie jednoznačne nemožno vyhodnotiť ako porušenie práv a povinností žalobcu zo strany žalovaného, ktoré by zakladalo nárok na vyplatenie primeraného finančného zadostučinenia. Citoval z rozsudkov Krajského súdu v Prešove z 10.9.2020 sp. zn. 9Co/36/2020 a Krajského súdu v Trenčíne z 27.10.2021 sp. zn. 19CoCsp/33/2021. a Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26.5.2022 sp. zn. 43CoCsp/8/2022.

3. Proti tomuto rozsudku v rozsahu jeho I. a II. výroku podal včas odvolanie aj žalobca, s návrhom na jeho zmenu uložením žalovanému povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 1.500 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Uviedol odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP. Závery súdu v bode 9.3. odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je možné považovať za správne, pričom vo vzťahu k uvedenému žalobca poukázal na nižšie uvedenú právnu argumentáciu. Žalobca považuje napádané rozhodnutie súdu za správne, avšak len v časti, ktorou sa súd stotožnil s argumentáciou žalobcu o existencii nároku na primerané finančné zadostučinenie, pričom žalobca podaným odvolaním namieta tú časť rozhodnutia, ktorou súd zamietol značnú časť uplatňovaného finančného zadostučinenia, a to bez bližšieho, presvedčivého a vzájomne konzistentného odôvodnenia. V tejto časti je potrebné považovať napádané rozhodnutie súdu za nepreskúmateľné. Súd sa v bode 9.3. odôvodnenia svojho rozhodnutia zaoberá otázkou primeranosti výšky uplatneného nároku. Ako určité kritérium, pomocou ktorého posudzuje primeranosť tohto nároku považuje skutočnosť, že v dôsledku porušenia povinností dodávateľa nedošlo na strane žalobcu ku vzniku žiadnej finančnej straty, keďže v konaní vedenom Okresným súdom Levice pod sp. zn. 8Csp/130/2022 bol žalobcovi priznaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a takisto aj plný nárok na náhradu trov konania, pričom žalobca v konaní nepredložil ani nenavrhol vykonať žiadne konkrétne dôkazy, ktoré by preukazovali akúkoľvek žalovaným spôsobenú ujmu. Takéto posúdenie veci však nie je možné považovať za správne, a to najmä s ohľadom na aktuálnu právnu úpravu inštitútu primeraného finančného zadostučinenia, ako aj s ohľadom na aktuálnu rozhodovaciu prax všeobecných súdov Slovenskej republiky. Citoval znenie ust.

§ 3 ods. 5 ZoOS do 10.6.2013 a od 10.6.2013 s tým, že do 10.6.2013 sa na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sa vyžadoval vznik a preukázanie ujmy a od 10.6.2013 ujmu nie je potrebné preukazovať a na vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie postačuje samotné úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti na súde, pričom jediné kritérium, ktoré určuje výšku finančného zadosťučinenia je „primeranosť“. S predpokladom vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie je preto spojená jediná zásadná podmienka, a síce úspešné uplatnenie porušenia práva spotrebiteľa na súde. Až týmto momentom spotrebiteľovi vzniká právo na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, a preto sa jeho posúdenie viaže na moment právoplatného rozhodnutia súdu, ktorým boli deklarované porušenia jeho práv. Na prejednávane konanie tak celkom správne súd aplikoval ustanovenie § 3 ods. 5 ZoOS s účinnosťou k dátumu právoplatnosti tohto rozhodnutia, a teda časovou verziou predpisu, ktorá už pre priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie nevyžaduje preukázanie vzniku ujmy, čo v konečnom dôsledku konštatuje aj vo veci konajúci súd v poslednom odseku bodu 9.2. odôvodnenia svojho rozhodnutia. Je preto nepochopiteľné, prečo následne v bode 9.3. odôvodnenia tohto rozhodnutia sa konajúci súd prakticky v rozsahu 1 a pol strany zaoberá tým, že žalobcovi žiadna ujma nevznikla a preto výška uplatneného nároku je neprimeraná, keď len pár riadkov pred tým ten istý súd konštatuje, že vznik ujmy nie je v takomto prípade smerodajný. V súvislosti s právnym posúdením veci je tak potrebné uviesť, že jediným kritériom posúdenia výšky finančného zadosťučinenia je primeranosť k porušeniu práv spotrebiteľa. Aj keď zákonodarcu neustanovil žiadne osobitné kritériá pre jej posúdenie, žalobca vychádzajúc z rozhodnutia NS SR z 30.1.2019, vydaného v konaní vedenom pod sp. zn. 6Cdo/127/2017, ako aj z rozhodovacej praxe iných všeobecných súdov Slovenskej republiky, ktorá musí byť konajúcemu súdu z jeho činnosti známa (kde súdy priznávali až 100 % priznanej sumy bezdôvodného obohatenia alebo sumy o ktorú sa veriteľ snažil bezdôvodne obohatiť na úkor spotrebiteľa), žalobca si podanou žalobou uplatnil nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia iba vo výške, ktorá predstavuje zhruba iba 1/3 celkového plnenia, o ktoré sa žalovaný bezdôvodne obohatil na úkor žalobcu. V tejto súvislosti poukázal napríklad na rozhodovaciu prax Krajského súdu Prešov, prezentovanú napríklad rozhodnutiami vydanými v konaniach vedených pod sp. zn. 3Co/53/2016, sp. zn. 6Co/104/2017, sp. zn.: 7Co/23/2017, sp. zn.: 19Co/30/2018, sp. zn.: 7Co/49/2018 a sp. zn. 21Co/31/2018, v rámci ktorých konajúce súdy konštatovali primeranosť takej výšky finančného zadosťučinenia, ktorá zodpovedá 100% súm bezdôvodného obohatenia, o ktoré sa dodávateľ obohatil na úkor spotrebiteľa. Je preto zrejmé, že výška žalovanej sumy tak bola v prejednávanom prípade podporená a značne podlezaná ustálenou rozhodovacou praxou všeobecných súdov Slovenskej republiky v otázke primeranosti finančného zadosťučinenia. Zároveň vo vzťahu k výške uplatneného nároku poukázal na to, že pokiaľ konajúci súd v rámci bodu 9.3. napádaného uznesenia poukazuje na to, že konanie o vydaní bezdôvodného obohatenia trvalo len cca 14 mesiacov, je potrebné zdôrazniť, že uvedené tvrdenie nie je možné považovať za relevantné, nakoľko je potrebné prihliadať najmä na to, že dané konanie predstavovalo až záverečnú fázu trvania celého protiprávneho stavu, ktorý pretrvával už od uzavretia predmetnej úverovej zmluvy, teda od roku 2012 do právoplatnosti rozsudku vydaného v danom konaní, teda do roku 2024. Preto je potrebné zdôrazniť, že zásadnou skutočnosťou je tá skutočnosť, že daný protiprávny stav pretrvával zhruba 12 rokov. Pokiaľ tiež vo veci konajúci súd argumentuje tým, že konanie pred súdom prvého stupňa (vedené v prejednávanej veci) trvalo len zhruba 7 mesiacov, aj takéto tvrdenie je potrebné považovať za irelevantné. V prejednávanom prípade došlo k podaniu žaloby dňa 5.6.2024, pričom ku dňu spísania tohto odvolania sa už predmetné konanie vedie takmer 8 mesiacov a vzhľadom na priemernú dĺžku trvania obdobných súdnych konaní je zrejmé, že predmetné konanie ešte minimálne niekoľko mesiacov bude trvať. Okrem toho vo veci konajúci súd absolútne nevzal do úvahy tú skutočnosť, že od momentu uzavretia úverovej zmluvy sa žalovaný snažil získať zo strany žalobcu aj plnenia, na ktoré nemal akýkoľvek právny nárok, pričom takéto plnenia aj reálne vymohol. V danej súvislosti je potrebné podotknúť, že výška bezdôvodného obohatenia predstavuje v prejednávanom prípade bežná suma rovnajúca sa tomu, na čo mal žalovaný nárok (na vrátenie istiny poskytnutého úveru). Pokiaľ tak žalovaný získal od žalobcu na úhradu predmetnej úverovej zmluvy plnenie v rozsahu sumy 9.031,68 eur, takmer jedna polovica z tohto plnenia predstavuje bezdôvodné obohatenie, o ktoré sa žalovaný bezdôvodne obohatil na úkor žalobcu. Pokiaľ vo veci konajúci súd v ďalšej časti prakticky bagatelizuje nutnosť spotrebiteľa domáhať sa ochrany svojich práv v súdnom konaní tým, že spotrebiteľ bol oslobodený od platenia súdnych poplatkov, že bol v konaní zastúpený, pojednávania sa osobne nezúčastnil a bol mu priznaný nárok na náhradu trov konania, ani tieto okolnosti nie je možné považovať za relevantné. Takýmto spôsobom vo veci konajúci súd prakticky sankcionuje spotrebiteľa za to, že v danom sporovom konaní využíval svoje procesné práva, čo je neprípustné. Žalobca bol v konaní o vydaní bezdôvodného obohatenia oslobodený od platenia súdnych poplatkov zo zákona, nie na základe svojej vlastnej žiadosti. Takisto je pravdou, že

žalobca sa pojednávania v danej právnej veci osobne nezúčastnil, avšak uvedenému tak bolo z toho dôvodu, že v konaní bol právne zastúpený a rozhodnutie veci záviselo prakticky výlučne od právneho posúdenia, čo žalobca ako laik prakticky nevedel ovplyvniť (bolo vecou konajúceho súdu vec posúdiť v zmysle príslušnej právnej normy). Pokiaľ konajúci súd poukazuje na to, že žalobcovi bol priznaný nárok na náhradu trov konania, tu je potrebné zdôrazniť, že tento nárok nebol žalobcovi priznaný preto aby došlo k jeho „odškodneniu“ za prebiehajúce konanie ale preto, že bol v konaní aktívnym, svoje tvrdenia podložil relevantnými dôkazmi a bol v konaní úspešným. V prípade, ak by žalobca v konaní nebol úspešný, sám by musel znášať povinnosť nahradiť trovy konania protistrane. Preto žiadne z vyššie spomínaných tvrdení konajúceho súdu nie je možné považovať za relevantné. Zhrnúc vyššie uvádzané skutočnosti je tak možné konštatovať, že pre posúdenie veci je rozhodujúcim to, že žalobca uzavrel so žalovaným úverovú zmluvu, na podklade ktorej mu boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 5.568 eur, z ktorej však boli strhnuté náklady spojené s poskytnutím úveru vo výške 928 eur. Celková výška skutočne poskytnutého úveru tak dosahovala sumu 4.640 eur. Na úhradu tejto zmluvy poukázal na účet žalovaného celkovo sumu 9.031,68 eur, pričom takmer 1/2 z tohto celkového plnenia predstavuje bezdôvodné obohatenie, na ktoré žalovaný nemal akýkoľvek právny nárok, a to práve kvôli jednotlivým porušeniam práv spotrebiteľa, na ktoré žalobca poukázal v predchádzajúcom súdnom konaní. Žalobca sa snažil o mimosúdne urovnanie veci, a to nielen v tomto konaní, ale aj v konaní o vydaní bezdôvodného obohatenia, na čo žalovaný nereagoval a tieto plnenia odmietal dobrovoľne vydať. Žalobca bol preto nútený za účelom ochrany svojich práv obrátiť sa na súd, kde sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia v sume 4.391,68 eur. Celý protiprávny stav trval zhruba 12 rokov, počas ktorých žalobca znášal pocity stresu a neistoty, ako aj riziko povinnosti nahradiť trovy konania protistrane v prípade, ak by sa konajúci súd nestotožnil s ním uvádzanými tvrdeniami o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru a zamietol by jeho žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom tento stav neistoty a riziko prehry v súdnom spore pretrváva doteraz a bude pretrvávať až do právoplatného skončenia predmetnej veci. V uvedenom konaní o vydaní bezdôvodného obohatenia však spotrebiteľ bol nakoniec úspešný, čím mu v zmysle ust. § 3 ods. 5 ZoOS vznikol nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia. Tento nárok si žalobca uplatnil, a to v sume 1.500 eur, ktorá číselne predstavuje zhruba len 1/3 zo sumy bezdôvodného obohatenia. Takto priznaná suma uplatneného nároku tak v celom rozsahu korešponduje nielen s príslušnou právnou úpravou, ale aj s ustálenou rozhodovacou praxou všeobecných súdov Slovenskej republiky, na ktorú žalobca osobitne v tomto odvolaní poukazuje. Súd prvého stupňa vyššie uvádzané skutočnosti vôbec nezohľadnil a svoje rozhodnutie v otázke výšky primeraného finančného zadosťučinenia riadne neodôvodnil, na základe čoho je tak jeho rozhodnutie v tejto otázke arbitrárne. Aj keď posúdenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia patrí do kompetencie súdu, v zmysle § 220 ods. 2 CSP rozhodnutie súdu musí byť odôvodnené presvedčivo, jasne a výstižne. Z odôvodnenia napádaného rozhodnutia je pritom evidentné, že vo veci konajúci súd v otázke zamietnutia časti žalovanej sumy postupoval v rozpore s § 3 ods. 5 ZoOS a svoje rozhodnutie v tejto časti presvedčivo neodôvodnil. Súd v napádanom rozhodnutí v bode 9.3. uviedol, že suma priznaného finančného zadosťučinenia v sume 400 eur sa mu vzhľadom na okolnosti prípadu javí ako primeraná, avšak nijakým spôsobom neuviedol, ako dospel práve k tejto sume. Vo veci konajúci súd sa tak dostatočne nevysporiadal s právnou argumentáciou žalobcu, ktorou žalobca dôvodil primeranosť uplatneného nároku. V súvislosti s potrebou preukazovania vzniku ujmy na strane žalobcu, tak ako to konštatuje vo veci konajúci súd prvého stupňa, je treba zdôrazniť, že k vzniku ujmy na strane žalovaného došlo v rovine, ktorú nie je možné objektívne ohodnotiť, a to v psychickej rovine, keď počas obdobia 12 rokov trvania protiprávneho stavu žalobca zotrval v pocite neistoty a strachu, čo vyvrcholilo oboma súdnymi konaniami, a to jednak konaním o vydaní bezdôvodného obohatenia a jednak týmto konaním. Je úplne normálne, bežné a prakticky až všeobecne známe, že každé súdne konanie pôsobí na každého, koho sa takéto konanie týka negatívne, keďže každý kto vystupuje v takýchto konaniach znáša riziko prehry a s tým spojenú hrozbu povinnosti nahradiť úspešnej protistrane jej trovy konania. Uvedené riziko znášal aj žalobca a jeho výhra v spore nebola samozrejماً, keďže žalovaný spolu s jeho právnym zástupcom v daných konaniach využívali všetky dostupné prostriedky procesnej obrany a riziko prehry bolo až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej reálne, čím by bol žalobca zaviazaný na náhradu trov konania a čím by nepochybne došlo k finančnej strate na strane žalobcu. Preto je zřejmé, že uvedené pocity strachu a neistoty vyvolali na strane žalobcu vznik ujmy, ktorú však nie je možné podložiť objektívnymi dôkazmi, avšak aj s poukazom na § 186 ods. 1 CSP tieto okolnosti nie je potrebné osobitným spôsobom preukazovať (keďže fakt, že každé súdne konanie pôsobí negatívne na psychickú stránku ľudskej osobnosti je všeobecne známou skutočnosťou). Poukázal a citoval z rozsudkov Krajského súdu Bratislava z 28.3.2024 sp. zn. 3CoCsp/15/2023 a z 24.6.2024 sp. zn.: 3CoCsp/5/2021. Poukázal aj na ustálenú rozhodovaciu prax všeobecných súdov, podľa ktorej výška

priznaného nároku na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia má zodpovedať aj sankčnej povahe daného inštitútu, v dôsledku čoho tak musí výška priznaného nároku predstavovať dostatočnú sankciu za porušenie práv spotrebiteľa na to, aby dodávateľ usúdil, že takéto nepoctivé konania nie je pre neho výhodné. V súvislosti s uvedeným poukázal na (a citoval z) uznesenie NS SR z 30.6.2022 sp. zn. 7Cdo/92/2021, jeho rozsudok z 30.1.2019 sp. zn. 6Cdo/127/2017, a rozsudok Krajského súdu Košice z 12.5.2022 sp. zn. 3CoCsp/67/2021. Výšku priznaného finančného zadosťučinenia súdom je tak potrebné považovať za krajne neprimeranú vo vzťahu k rozsahu, v ktorom došlo k porušeniu práv spotrebiteľa a ktorých nápravy sa musel žalobca domáhať. Takýto názor navodzuje dojem arbitrárnosti až svojvôle súdu prvého stupňa. Všetky vyššie uvádzané aspekty mali konajúcemu súdu slúžiť pre účely posúdenia výšky primeraného finančného zadosťučinenia súdom, pričom v prejednávanom prípade tomu tak evidentne nebolo a súd sa uspokojil s pomerne strohým konštatovaním o primeranosti bez reálnej protihodnoty presvedčivého vysvetlenia dôvodov, ktoré súd k takémuto záveru viedli a bez preskúmania dôvodov, ktoré viedli žalobcu k „určeniu“ žalovanej sumy. Zároveň v prílohe odvolania predložil niekoľko rozhodnutí, z ktorých podľa neho nesporne vyplýva, že je bežnou praxou v obdobných prípadoch priznávať podstatne vyššie sumy finančného zadosťučinenia, ktoré sa častokrát rovnajú až výške nárokov, o ktoré sa žalovaný – veriteľ snažil na úkor žalobcu – spotrebiteľa bezdôvodne obohatiť (rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo 16.8.2019 sp. zn. 12Co/13/2019, rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica z 13.6.2019 sp. zn. 16Co/179/2018 a rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo 14.3.2019 sp. zn.: 16Co/87/2018).

Ak vzhľadom na vyššie uvedené konajúci súd neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, na základe ktorých dospel k výške nároku na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 400 eur, je potrebné zdôrazniť, že minimálne v tomto rozsahu je napádané rozhodnutie nepreskúmateľné, čo je takou jeho vadou, pre ktorú ho nemožno považovať za zákonné. Súd dostatočne a výstižne neodôvodnil základné dôvody, ktoré ho viedli k vydaniu rozhodnutia ale len nekriticky vyslovil záver o primeranosti finančného zadosťučinenia len v rozsahu sumy 400 eur. Pokiaľ vo veci konajúci súd v závere bodu 9.2. odôvodnenia napádaného rozhodnutia konštatuje, že vznik ujmy a jej preukázanie nie je pre účely rozhodnutia o tomto nároku smerodajné, je nepochopiteľné, prečo svoje rozhodnutie o výške priznaného nároku konajúci súd oprel práve o to, že konaním žalovaného nedošlo k žiadnej ujme (finančnej strate) na strane žalobcu. V neposlednom rade je tiež potrebné zdôrazniť, že je nepochopiteľné, prečo sa vo veci konajúci súd v závere bodu 9.3. odôvodnenia napádaného rozhodnutia zaoberal len otázkou pomeru výšky uplatneného nároku a výšky istiny poskytnutého úveru, avšak absolútne sa nezaoberal pomerom výšky uplatneného nároku a výšky bezdôvodného obohatenia, ku ktorého došlo na úkor žalobcu v dôsledku nepoctivého konania zo strany žalovaného. Napadnuté rozhodnutie vykazuje znaky arbitrárnosti a svojvôle, a odôvodnenie tohto rozhodnutia rozhodne nespĺňa parametre zákonného odôvodnenia v zmysle § 220 ods. 2 CSP, na základe čoho je predmetné rozhodnutie potrebné považovať za nepreskúmateľné a nezákonné. O tom, že v prejednávanom prípade ide o nanajvýš arbitrárne a svojvoľné rozhodnutie svedčí aj tvrdenie konajúceho súdu obsiahnuté v bode 9.3. odôvodnenia napádaného rozhodnutia, podľa ktorého: „...priznaním akejkoľvek sumy finančného zadosťučinenia bude naplnený účel ustanovenia z hľadiska dostatočného odškodnenia žalobcu z titulu jeho zadosťučinenia, a zároveň bude naplnená aj výchovná funkcia tohto inštitútu voči žalovanému.“ Uvedený záver konajúceho súdu je potrebné považovať za ukážkový príklad sudcovskej svojvôle a odmietnutia spravodlivosti, keďže rozhodne priznanie akejkoľvek sumy nemôže naplňať sankčnú a preventívnu povahu tohto inštitútu. Ak by tomu tak bolo aj priznanie sumy 1 eur, dokonca aj priznanie sumy 0,01 EUR by malo dostatočne výchovný a sankčný charakter voči dodávateľ, čo je potrebné považovať za nonsens. Len subjektívna nespokojnosť s právnou úpravou alebo s rozhodnutím, o ktoré žalobca opiera svoj nárok nesmie viesť konajúci súd k svojvôli, zvlášť v situácii, kedy sa rozhoduje o otázke, ktorá je predmetom ustálenej rozhodovacej praxe všeobecných súdov a podľa ktorej až výška nároku finančného zadosťučinenia rovnajúca sa sume bezdôvodného obohatenia (teda 100 % oproti sume bezdôvodného obohatenia) je primeraná (na čo sme poukázal už predchádzajúcich častiach tohto odvolania). V súvislosti s uvedeným je tak potrebné poukázať na to, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo na účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý súdny proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky totiž vyplýva, že tak základné právo podľa článku 46 ods. 1/ Ústavy Slovenskej republiky ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1/ Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich

skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý súdny proces. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí ako závery, ku ktorým na základe týchto premís došiel pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov. Z práva na spravodlivé súdne konania v tejto súvislosti vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa námietkami, argumentmi a návrhmi strán, tieto analyzovať a svoje závery pretaviť do rozhodnutia, z ktorého by bolo zrejmé, na základe akých úvah sa rozhodnutie súdu zakladá. K uvedenému však v prejednávacom prípade absolútne nedošlo, v dôsledku čoho konajúci súd prvého stupňa porušil právo žalobcu na spravodlivý proces. V súvislosti s uvedeným poukázal na (a citoval z) rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 5.12.2017 č. I. ÚS 736/2016, a rozhodnutia NS SR z 26.9.2017 sp. zn. 1Cdo/145/2017. Rozhodnutie súdu v otázke posúdenia výšky priznaného finančného zadosťučinenia považuje za arbitrárne a nepreskúmateľné, a preto v súvislosti s uvedeným súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/) súd prvej inštancie došiel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/), ako aj z toho dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/). Jedným z atribútov civilného sporového konania a právneho štátu je zásada právnej istoty, čo vyjadruje, že strana konania môže očakávať, že jej spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou. V zmysle uvedeného žalobca poukázal na aktuálne znenie čl. 2 CSP. V rámci rozhodovania to konštatoval aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom Náleze z 5.9.2018 č. II. ÚS 300/2018.

4. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného vyjadril tak, že s odvolaním žalovaného nesúhlasí a trvá na svojom odvolaní, na ktoré v celom rozsahu odkazuje. Žalovaný v podanom odvolaní uvádza opätovne účelové tvrdenia, s ktorými žalobca nesúhlasí a v celom rozsahu sa pridriava jeho tvrdení obsiahnutých v podanom odvolaní ako aj v predošlých súdu doručených písomných podaniach a ústnych prednesoch prednesených na pojednávaní.

5. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril tak, že zopakoval argumentáciu z odvolania a tiež uviedol, že pokiaľ ide o rozhodovaciu prax v súvislosti s priznávaním primeraných finančných zadosťučinení, nie je pravdou, ako tvrdí žalobca, že sa ustalať na priznávaní súm rovnajúcich sa sume bezdôvodného obohatenia, čo je zrejme z viacerých finálnych rozhodnutí tak Krajských ako aj Okresných súdov, na ktoré vo svojich podaniach doposiaľ poukázal žalovaný (napr. vyjadrenie zo 4.11.2024), vrátane ďalej uvedených rozsudkov Okresného súdu Prešov zo 6.4.2023 sp. zn. 34Csp/17/2023 a z 10.9.2021 č. k. 13Csp/153/2017-25, rozsudku Okresného súdu Trnava z 9.6.2021 sp. zn. 31Csp/50/2020, z ktorých citoval. Zdôraznil, že žalobca žiadnu ujmu minimálne do dňa podania žaloby nepocítoval (minimálne do dňa úhrady samotnej istiny úverovej zmluvy sa mu žiadna ani nediala). Ak teda neexistoval subjektívny pocit o ujme, nemožno následne žiadať o jej reparáciu, osobitne za obdobie jej neexistencie. Čo sa týka tvrdení žalobcu ohľadom údajnej psychickej ujmy, stotožňuje sa so závermi prvostupňového súdu, že túto skutočnosť žalobca iba tvrdí, avšak doposiaľ neoprel o žiadne relevantné dôkazy. Prezentované pocity neistoty a strachu sú tendenčné a účelové, bez existencie náležitého dôkazu. Je pravdou že priznanie výšky primeraného finančného zadosťučinenia závisí od voľnej úvahy súdu, tá však musí vychádzať z riadne preukázaného skutkového stavu. Žalovaný postupom času flexibilne reagoval na judikatúru súdov i vytýkané absentujúce náležitosti a svoje novšie úverové zmluvy upravil do súladu so zákonnou úpravou a požiadavkami súdov. Odradzujúci účinok finančného zadosťučinenia je tak už naplnený, preto nie je dôvod, aby ho spotrebitelia umelo zneužívali vo svoj prospech a nedôvodné obohacovanie sa.

6. Žalobca k vyjadreniu žalovaného uviedol, že podané vyjadrenie žalovaného je opätovne koncipované na množstve tendenčných tvrdení, pričom mnohé z nich nemajú oporu, či v právnej úprave nároku na primerané finančné zadosťučinenie alebo v konštantnej rozhodovacej praxi súdov týkajúcich sa primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobca v prvom rade odmieta žalovaného tvrdenia, ktorými

sa snaží navodiť dojem, že právna úprava ako i rozhodovacia prax súdov boli odlišné v čase uzatvárania zmluvy o úvere. Uvedené je nepravdivé a účelové tvrdenie, veď súdy aplikovali na zmluvu o úvere znenie príslušných ustanovení právnych predpisov aplikovaných na daný prípad platných a účinných v čase uzatvorenia zmluvy. Táto obrana žalovaného je v celom rozsahu nadbytočná a irelevantná. V rámci pôvodného konania vo veci konajúci súd deklaroval porušenie spotrebiteľovho práva veriteľom a v merite veci rozhodli o jeho ochrane spôsobom vyplývajúcim z právnych noriem, najmä z príslušných ustanovení O.z. a ZoSÚ. Predmetné rozhodnutie teda nepredstavovalo sankciu ako to žalovaný nesprávne uvádza. Bolo nájdením práva - uvedením (spotrebiteľského) vzťahu do právneho súladu. Žalovaný zľahčuje a bagatelizuje porušenia, ktorých sa vo vzťahu k spotrebiteľom opakovane dopúšťa. Uvedené nepredstavuje nič iné, len vlastné uznanie týchto porušení zo strany veriteľa, ktorý nerešpektuje zákonnú úpravu. Stav právnej neistoty, v ktorej sa žalobca v dôsledku nezákonného konania zo strany žalovaného ocitol, trval od uzatvorenia zmluvy o úvere, ktorá nebola v súlade so zákonom.

7. Žalovaný k vyjadreniu žalobcu uviedol, že z tvrdení žalobcu je zrejmé, že v danom prípade sa snaží maximalizovať svoj úžitok a príjem prispôbovaním si výkladu zákonného ustanovenia na ochranu spotrebiteľov, ktoré však jednoznačne nemalo za cieľ slúžiť bezdôvodnému obohacovaniu sa spotrebiteľov, ale skutočne poskytnúť satisfakciu v prípadoch, kedy došlo k závažnému porušeniu práv alebo povinností spotrebiteľov, ktoré malo voči nim reálne nepriaznivé dôsledky. Žalobca navyše neposkytol žiadne dôkazy o tom, ako konkrétne sa vedenie daného súdneho sporu malo prejavíť v psychike žalobcu. Pokiaľ žalobca uvádzal iba všeobecné tvrdenia o psychickej či emocionálnej ujme, je potrebné ich zo strany súdu vyhodnotiť taktiež iba vo všeobecnej rovine. Žalovaný má za to, že už rozhodnutie o vydaní bezdôvodného obohatenia (pôvodné konanie) má dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie, nakoľko žalovaného sankcionoval vo viacerých smeroch: - sankcia poskytnutia bezúročného a bezpoplatkového úveru a v tejto súvislosti vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 4.391,68 eur; sankcia v podobe úhrady úroku z omeškania vo výške 8,75% zo sumy 4.391,68 eur od 23.09.2022 do zaplatenia, t.j. suma 536,93 eur; povinnosť preplatiť žalobcovi náklady na uplatnenie pohľadávky vo výške 172,64 eur; úhrada súdneho poplatku za podanú žalobu vo výške 193,50 eur; povinnosť preplatiť právnenému zástupcovi trovy konania vo výške 1.756,42 eur. Celková sankcia žalovaného v súvislosti s úverovou zmluvou a vyhlásením jej bezúročnosti a bezpoplatkovosti je teda vo výške 7.051,17 eur. Uvedená suma zároveň nie je konečnou ekonomickou stratou a sankciou žalovaného, nakoľko je nevyhnuté počítať ešte so súdnym poplatkom a tiež trovami právneho zastúpenia predmetného súdneho konania vedeného pod sp. zn. 37Csp/24/2024. Vzhľadom na uvedené má žalovaný za to, že taktiež kompenzačná funkcia bola splnená už v súvislosti s pôvodným konaním (sp. zn. 8Csp/130/2022). Žalobcom požadované finančné zadostučinenie nie je možné v tomto kontexte považovať za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé. Navyše, žalobca v žalobe nijakým spôsobom nepreukázal v čom spočíva jeho nemajetková ujma.

8. Ďalšie podania strán v odvolacom konaní neboli doručené.

9. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Podľa § 386 CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak a) bolo podané oneskorene, b) bolo podané neoprávnenou osobou, c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, alebo d) nemá náležitosti podľa § 363, ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať. Subjektívna procesná legitímácia odvolateľa na podanie odvolania vyplýva z ustanovení § 359 až § 361 CSP. Osobou oprávnenou podať odvolanie je v prvom rade tá strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Ak odvolanie nepodala strana sporu alebo za splnenia zákonných podmienok intervenient alebo prokurátor, odvolací súd odvolanie odmietne. Ak odvolanie podala sporová strana, je povinnosťou odvolacieho súdu skúmať, či napadnutým rozhodnutím bolo rozhodnuté v jej neprospech. V predmetnej veci odvolanie podal žalobca voči I. aj II. výroku rozsudku súdu prvej inštancie, avšak I. výrokom bolo rozhodnuté v jeho prospech a iba II. výrokom v jeho neprospech. Odvolací súd preto podľa § 386 písm. b/ CSP odmietol odvolanie žalobcu voči I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie ako podané neoprávnenou osobou (I. výrok tohto rozsudku odvolacieho súdu).

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranami, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané /s výnimkou odvolania žalobcu voči I. výroku/ (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm.

b/, d/, f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli odvolacieho súdu a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v I. (vyhovujúcom) výroku a II. (zamietajúcom) výroku v časti o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 402 eur je vecne správny a je dôvodné ho potvrdiť, a v II. (zamietajúcom) výroku v časti o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 698 eur je dôvodné ho zmeniť a žalobe v tejto časti vyhovieť.

11. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie čiastočne vyhovel žalobe (v poradí I.. výrok), vo zvyšku ju zamietol (v poradí II. výrok) a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% zo sumy priznanej žalobcovi (400 eur) (v poradí III. výrok).

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie vo všetkých jeho výrokoch, nakoľko žalovaný účinne napadol I. a III. výrok a žalobca účinne napadol II. výrok (jeho odvolanie vo vzťahu k I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie bolo odmietnuté).

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na rozsah podaných odvolaní a uplatnenú odvolaciu argumentáciu strán bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol na základe vykonaného dokazovania a realizovaného právneho posúdenia veci vecne správne, pokiaľ žalobcovi priznal nárok na primerané finančné zadostučinenie v zmysle § 3 ods. 5 veta tretia ZoOS vo výške 400 eur, keď dospel k záveru, že žalobca v spore na OS Levice sp. zn. 8Csp/130/2022 úspešne uplatnil svoje právo na vydanie bezdôvodného obohatenia pre porušenie spotrebiteľského práva zo strany žalovaného, pričom za primerané považoval súd v danom prípade finančné zadostučinenie vo výške práve 400 eur.

12. Podľa § 3 ods. 5 veta prvá a tretia ZoOS proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Účelom finančného zadostučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie ZoOS vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétnej vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma nevyžaduje. Zákonodarcia pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky /ďalej len „NS SR“/ sp. zn. 6Cdo/127/2017).

Pokiaľ ide o rozsah finančného zadostučinenia, zákon neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadostučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadostučinenia a bolo preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, stanovil rozsah finančného zadostučinenia.

Žalobca sa žalobou domáhal primeraného finančného zadostučinenia v sume 1.500 eur, žalobu odôvodnil tým, že dňa 3.9.2012 žalovaný ako veriteľ poskytol žalobcovi ako spotrebiteľovi na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. SUA 12/004530 finančné prostriedky. V úverovej zmluve absentovali zákonom stanovené obligatórne náležitosti, čím veriteľ porušil právne predpisy na ochranu spotrebiteľa za použitia nekalých obchodných praktík, v dôsledku čoho bol predmetný úver postihnutý sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti, žalobca mal teda žalovanému vrátiť iba skutočne poskytnuté finančné prostriedky (t. j. istinu úveru). Žalovaný okrem uvedeného neskúmal ani bonitu spotrebiteľa. Napriek uvedenému však žalobca žalovanému plnil nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov, a žalovaný odmietal žalobcovi takto získané finančné prostriedky vrátiť. Vzhľadom na uvedené sa žalobca obrátil

na súd so žalobou, ktorou sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia (konanie bolo vedené na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 8Csp/130/2022). Rozsudkom Okresného súdu Levice č. k. 8Csp/130/2022-154 zo dňa 19.12.2023 (nadobudol právoplatnosť 19.2.2024) súd zaviazal žalovaného k zaplateniu sumy 4.391,68 eur žalobcovi titulom vydania bezdôvodného obohatenia; v rozsudku súd konštatoval že spotrebiteľský úver je bezúročný a bezpoplatkový z dôvodu, že v zmluve o úvere absentovali zákonom stanovené obligatórne náležitosti, tiež že žalovaný neskúmal bonitu spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou. Žalovaný teda porušil práva spotrebiteľa, ktorých súčasťou je ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami, nekalými obchodnými praktikami, právo na pravdivé a úplné informácie o zmluvnom vzťahu, právo na konanie s odbornou starostlivosťou zo strany veriteľa garantovaných ust. § 52 a nasl. O.z., ZoSÚ, a ZoOS. Vzhľadom na uvedené skutočnosti vznikol žalobcovi ako spotrebiteľovi nárok na primerané finančné zadostučinenie (podľa § 3 ods. 5 ZoOS), ktorého sa domáha podanou žalobou. Poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017. V prejednávanej príhode je podmienka existencie právoplatného rozhodnutia súdu o priznaní nároku zo spotrebiteľskej zmluvy alebo určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky, splnená právoplatným rozhodnutím Okresného súdu Levice č. k. 8Csp/130/2022-154 z 19.12.2023, ktorým súd rozhodol v prospech žalobcu ako spotrebiteľa, keď konštatoval porušenie jeho práv a určil že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov. S ohľadom na vyššie citované rozhodnutie a aj na znenie § 3 ods. 5 ZoOS vznik ujemy v konaní o priznanie primeraného finančného zadostučinenia nie je potrebné skúmať a zo strany žalobcu preukazovať, nakoľko na vznik tohto práva postačuje samotné porušenie práva alebo povinnosti vzhľadom na to, že z dôvodu zneužitia slabšieho postavenia spotrebiteľa žalovaný získal majetkový prospech za použitia nekalých obchodných praktík, neprijateľných zmluvných podmienok, bol spotrebiteľ nútený obrátiť sa s ochranou svojich práv na súd, čo vyústilo do časovo aj psychicky náročných konaní pred súdom; žalobca sa domnieva že suma vo výške 1.500 eur je primeraná v porovnaní so zásahom do majetkovej stability spotrebiteľa.

Žalovaný sa k žalobe vyjadril tak, že so žalobou nesúhlasí, nárok žalobcu na primerané finančné zadostučinenie považuje za nedôvodný a neprimeraný. S poukazom § 3 ods. 5 tretia veta ZoOS dôvodil, že základným predpokladom na úspešné uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je okrem preukázania ujmy aj preukázanie, že žalovaný svojim konaním porušil súčasne ustanovenia ZoOS a osobitného právneho predpisu - žalobca však nepreukázal, ktoré konkrétne ustanovenie ZoOS a ktoré konkrétne ustanovenia osobitného právneho predpisu žalovaný svojim konaním porušil. Ako vyplýva zo samotného pojmu inštitútu finančného zadostučinenia, ide o zadostučinenie ktorého účelom je reparovať a sankcionovať následky, ktoré boli neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobené, pričom predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je aby aspoň potenciálna hrozba ujmy v dôsledku porušenia práv alebo povinností vznikla - inak nie je čo reparovať. Je nesporné, že Okresný súd Levice rozsudkom v konaní sp. zn. 8Csp/130/2022 zaviazal žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 4.391,68 eur, ani toto však nemožno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených ZoOS, nakoľko nie každé rozhodnutie súdu, ktorým aj súd rozhodol v prospech spotrebiteľa, možno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených ZoOS a osobitnými predpismi. Predmetom konania vedeného pod sp. zn. 8Csp/130/2022 nebolo uplatnenie porušenia práv alebo povinností, ale výlučne vydanie bezdôvodného obohatenia, z čoho nemožno dospieť k záveru, akého porušenia práv alebo povinností sa žalovaný na žalobcovi dopustil; rozsudok nedeclaroval porušenie práv alebo povinností, ale výlučne zaviazal žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie. Žalobcovi nielen že žiadna, ani potenciálna, ujma nevznikla, ale naopak získal najvýhodnejší úver, aký by mu neposkytla žiadna banka. Žalovaný na základe rozsudku stratil nárok na úroky dojednané v úverovej zmluve - pokiaľ by mal uhradiť žalobcovi ešte „umelo vykonštruované“ finančné zadostučinenie vo výške 1.500 eur, dostal by sa pozície, kedy by uhradil žalobcovi viac ako mu tento vrátil. Represívnu a preventívnu funkciu inštitútu primeraného finančného zadostučinenia považuje žalovaný za dodržanú už samotným rozsudkom v konaní pred Okresným súdom Levice, keďže žalovaný už sankcionovaný bol tým, že žalobcovi bol poskytnutý úver bez úrokov a poplatkov, a sumu prevyšujúcu istinu na základe rozsudku žalovaný vyplatil žalobcovi. Žalobcom nebolo preukázané úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej ZoOS a osobitnými predpismi na súde, ani že žalobcovi v súvislosti s porušením práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom a osobitnými predpismi vznikla určitá ujma, a ani že ujma vznikla žalobcovi vo výške 1.500 eur. Žalobca o poskytnutie úveru žiadal, s výškou úveru bol oboznámený, bol si vedomý že si berie spotrebiteľský úver, z ktorého si veriteľ uplatňuje úroky a poplatky, bol oboznámený s výslednou sumou, ktorú má na základe úverovej zmluvy z poskytnutého úveru uhradiť (s celým procesom žalobca ako klient súhlasil), žalovanému preto nie je zrejmé k akému poškodeniu práv spotrebiteľa vôbec dochádza v prípadoch, kedy súdy vyhlásia poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, následkom čoho je že spotrebiteľ

neplatí úroky a poplatky, ale len istinu poskytnutého úveru, čo predstavuje pre neho výhodu a nie škodu. V konaní je nevyhnutné skúmať aj primeranosť uplatneného nároku, pričom žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, v čom pociťoval porušenie svojich práv, aké to malo pre neho dôsledky, a v čom vidí odôvodnenosť výšky primeraného finančného zadosťučinenia 1.500 eur. Účelom priznania primeraného finančného zadosťučinenia pri porušení práv nemá byť len odrazenie dodávateľa od nekalých praktík, ale nemá byť ani nástrojom obohatenia, preto žalovanú sumu vo výške 1.500 eur považuje žalovaný za nedôvodnú, nepreukázanú.

Ďalšie vyjadrenia strán v prvostupňovom konaní sú uvedené v 1. bode odôvodnenia tohto rozsudku odvolacieho súdu.

Súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh žalobcu je v zásade dôvodný, avšak súd sa nestotožnil s výškou ním požadovaného finančného zadosťučinenia (1.500 eur), ktorú považoval za premrštenú. Na základe žaloby žalobcu Okresný súd Levice v rozsudku č. k. 8Csp/130/2022-154 zo dňa 19.12.2023 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi z titulu bezdôvodného obohatenia sumu 4.391,68 eur s príslušenstvom. V tomto konaní súd konštatoval, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatvorená medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou, a po jej preskúmaní mal súd za to, že zmluva neobsahuje náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ, považoval ustanovenie o RPMN vo výške 29,64% za neprimeranú zmluvnú podmienku a nekalú obchodnú praktiku žalovaného, ktorá bola v zmluve nesprávne vypočítaná a uvedená jej výška (správne mala byť 45,03%), a keďže výška RPMN bola nesprávne určená, súd považoval úver za bezúročný a bez poplatkov. V zmluve nebola správne uvedená ani výška ročnej úrokovej odplaty, ktorá prevyšovala takúto sadzbu o skoro viac ako polovicu. Ďalej neboli preskúmané s odbornou starostlivosťou schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, nebola skúmaná bonita klienta - z tohto dôvodu, s poukazom na ust. § 11 ods. 2 ZoSÚ nebol veriteľ oprávnený vyžadovať jednorazové splnenie spotrebiteľského úveru. Súd dospel k názoru, že je potrebné považovať úver za bezúročný a bezpoplatkový, pretože na strane jeho poskytovateľa došlo k hrubému porušeniu povinností vyplývajúcich z § 7 ods. 1 ZoSÚ, keď za hrubé porušenie povinnosti sa považuje najmä posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o majetkovo-sociálnej situácii spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra (bod 27. rozsudku). Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 19.2.2024. Na základe uvedeného porušenia práva spotrebiteľa žalovaným voči žalobcovi tomuto vzniklo v zmysle § 3 ods. 5 tretia ZoOS právo na primerané finančné zadosťučinenie od žalovaného, ktorý porušil právo/povinnosť. Žalobca označil ujmu, ktorá mu bola v súvislosti porušením spotrebiteľského práva ako: 1/ musel sa obrátiť na súd so žalobou, ktorou sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia (konanie vedené na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 8Csp/130/2022), v ktorom bolo konštatované porušenie práva spotrebiteľa (žalobcu), ktorých súčasťou je ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami, nekalými obchodnými praktikami, ktoré konanie žalobca považuje za časovo aj psychicky náročné konanie pred súdom, pričom žalovaný odmietal plnenie spotrebiteľovi dobrovoľne vydať, 2/ konaním žalovaného bolo zasiahnuté do ekonomickej a majetkovej stability žalobcu, 3/ utrpel ujmu v psychickej rovine, z dôvodu neprimeranej záťaže spôsobenej nezákonným postupom veriteľa, 4/ celý proces trval od roku 2012 (uzatvorenie zmluvy o úvere), pričom právny vzťah bol daný do súladu až právoplatnosťou rozhodnutia súdu (rok 2024). V tejto súvislosti súd uviedol, že podľa konštrukcie práva na primerané finančné zadosťučinenie sa ani nevyžaduje vznik reálnej ujmy a jej preukázanie, ale iba postačuje, že takáto ujma vzniknúť mohla (v súvislosti s porušením práva spotrebiteľa), teda už samotná existencia hrozby potenciálnej ujmy je predpokladom pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie - z uvedeného dôvodu teda súd nárok žalobcu ako spotrebiteľka v zásade považuje za dôvodný. Súd konštatoval, že žalobcovi nevznikla žiadna finančná strata, nakoľko v konaní vedenom pred Okresným súdom Levice sp. zn. 8Csp/130/2022 súd rozhodol že žalovaný je povinný vrátiť žalobcovi ním „preplatený“ úver (vzhlľadom na jeho bezúročnosť a bezpoplatkovosť) v sume 4.391,68 eur (titulom vydania bezdôvodného obohatenia), dokonca aj spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 4.391,68 eur od 23.9.2022 do zaplatenia. Je síce pravdou, že žalobca musel v tejto veci (Okresný súd Levice sp. zn. 8Csp/130/2022) vyhľadať právnu pomoc, na pojednávaní sa však osobne ani nezúčastnil, pričom jeho právnenému zástupcovi bol súdom priznaný nárok na náhradu trov konania vo výške 100%, žalobca nebol pri podaní žaloby zaviazaný povinnosťou platiť súdny poplatok. Je tiež pravdou, že žalobca musel aj v tejto súdnej veci (37Csp/24/2024) vyhľadať právnu pomoc, na pojednávaní sa však tiež osobne nezúčastnil, pričom aj tu jeho právnenému zástupcovi bol súdom priznaný nárok na náhradu trov konania vo výške 100% (z prisúdenej sumy), takisto nebol ani pri podaní tejto žaloby zaviazaný povinnosťou platiť súdny poplatok. To že žalobca „znášal stav neistoty do právoplatného rozhodnutia“, keď proces trval od roku 2012 (uzatvorenie zmluvy o úvere) a právny vzťah „bol daný do súladu“ až právoplatnosťou rozhodnutia súdu v roku 2024 (vec pritom na Okresnom

súde Levice trvala cca. 14 mesiacov, a na Okresnom súde Trnava necelých 7 mesiacov), je prirodzeným dôsledkom podania žaloby do času právoplatného rozhodnutia o nej, pričom v tomto čase už žalobca nerealizoval žiadne splátky z titulu úveru žalovanému; toto konštatovanie sa týka aj ďalšieho žalobcom uvádzaného dôvodu, a to že utrpel ujmu v psychickej rovine z dôvodu neprimeranej záťaže spôsobenej nezákonným postupom veriteľa - žalobca však žiadnu ujmu nepreukázal, ani ju v konkrétnostiach netvrdil. Napokon súd neprisvedčil ani dôvodu žalobcu, že konaním žalovaného bolo zasiahnuté do jeho ekonomickej a majetkovej stability, nakoľko žalobcovi bolo vrátené bezdôvodné obohatenie, bolo mu priznané aj úrokom z omeškania (čo sa dá považovať za určitú formu vyrovnania za prípadné finančné ťažkosti žalobcu), nemusel v súdnych konaniach platiť žiadne súdne poplatky, a jeho právnomu zástupcovi bol oba razy priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (teda nemusel platiť ani trovy právneho zastúpenia). Súd si bol vedomý, že podmienka aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma nie je zákonom vyžadovaná, a pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia nie sú ustanovené žiadne kritériá ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť (jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia), avšak treba brať na zreteľ aj skutočnosť, že žalobcovi bola v tomto prípade fakticky poskytnutá pôžička bez akéhokoľvek úročenia a povinnosti platiť akékoľvek poplatky - takto „výhodnú“ pôžičku by nedostal v žiadnej bankovej či nebankovej inštitúcii ani pri dodržaní všetkých zákonom stanovených podmienok. Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať zo závažnosti porušenia práv, povinností, z okolností tak na strane žalobcu ako aj na strane žalovaného. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinne odradzujúceho prostriedku ochrany. Podľa názoru súdu už priznaním akejkoľvek sumy finančného zadosťučinenia bude naplnený účel ustanovenia z hľadiska dostatočného odškodnenia žalobcu z titulu jeho zadosťučinenia, a zároveň bude naplnená aj výchovná funkcia tohto inštitútu voči žalovanému. Navyiac v konaní neboli žalobcom predložené a ani navrhované žiadne konkrétne dôkazy, ktoré by preukazovali akúkoľvek žalovaným spôsobenú ujmu (skutočnosť že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje nejakú podstatnú náležitosť je sankcionovaná už zákonom o spotrebiteľských úveroch vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru). S poukazom na uvedené súd prvej inštancie považoval primerané finančné zadosťučinenie požadované vo výške 1.500 eur za neprimerané, ktoré tvorí až 1/3-nu z reálne poskytnutého / žalobcom zaplateného úveru, teda je podľa súdu neproporcionálne vzhľadom na „ujmy“ spôsobené žalobcovi a vzhľadom na závažnosť porušenia povinností pri uzatváraní úverovej zmluvy žalovaným. Podľa názoru súdu je v tejto veci primeraným finančným zadosťučinením suma 400 eur, t. j. cca 9% z poskytnutého / žalobcom zaplateného úveru. Z uvedených dôvodov súd rozhodol tak, že žalobcovi priznal z titulu primeraného finančného zadosťučinenia sumu 400 eur a vo zvyšnej časti (t. j. 1.100 eur) žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že ich priznal žalobcovi v rozsahu 100% z prisúdenej sumy (400 eur).

Žalovaný aj v odvolaní zotrval na názore, že nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie považuje za nedôvodný a neprimeraný (v podrobnostiach viď 2. bod odôvodnenia tohto rozsudku odvolacieho súdu), žalobca naopak zotrval na požiadavke priznania mu primeraného finančného zadosťučinenia v ním požadovanej výške, ktorú považoval za primeranú (v podrobnostiach viď 3. bod odôvodnenia tohto rozsudku odvolacieho súdu).

Odvolací súd opätovne poukazuje na odôvodnenie rozsudku NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017: „Aplikujúc režim zákona č. 250/2007 Z. z. je potom nutné použiť jeho § 3 ods. 5, podľa ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je doviesť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo

spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezodôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadostučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadostučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadostučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadostučinenia.“

Odvolačný súd je názoru, že základ nároku žalobcu je daný. Žalobca úspešne uplatnil porušenie povinností ustanovených ZoSÚ v konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 8Csp/130/2022, v ktorom uplatňoval vydanie bezodôvodného obohatenia, ktoré mu vzniklo v súvislosti s porušením povinnosti žalovaného pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy, ktorá neobsahovala všetky zákonné náležitosti podľa ZoSÚ a tiež žalovaný ako veriteľ neskúmal bonitu spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou, v uvedenom konaní bol žalobca plne úspešný. Je nepochybné, že žalovaný, ktorý zmluvu pripravil, nepostupoval s odbornou starostlivosťou, keďže zmluva neobsahovala všetky zákonom vyžadované náležitosti, čím spôsobil, že táto je zo zákona bez úrokov a bez poplatkov. Žalovaný ako subjekt podnikajúci v oblasti poskytovania úverov mal poznať zákonnú úpravu poskytovania úverov, vrátane všetkých náležitostí, ktoré má úverová zmluva obsahovať. Žalovaný svojím správaním porušil ustanovenia ZoSÚ, čím bol sankcionovaný tým, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Nakoľko žalobca ako spotrebiteľ na súde úspešne uplatnil porušenie povinností ustanovených ZoSÚ žalovaným, má v zmysle § 3 ods. 5 ZoOS právo na primerané finančné zadostučinenie od žalovaného, ktorý za porušenie týchto povinností zodpovedá.

Pokiaľ ide o primeranosť finančného zadostučinenia, odvolací súd poukazuje na to, že zákon neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadostučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadostučinenia a je preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, stanovil rozsah finančného zadostučinenia. Nemôže tu však ísť o svojvôľu súdu, pretože i takto priznaná náhrada musí byť odôvodnená čo do základu a výšky a táto voľná úvaha musí byť preskúmateľná. Primerané zadostučinenie môže pozostávať z náhrady morálnej ujmy ako satisfakcie za stav, ktorý spotrebiteľ musel trpieť, keďže nie vždy vrátením neoprávnene zaplatených finančných prostriedkov sa všetko zhojilo.

Pre priznanie práva na zadostučinenie spotrebiteľa, ktorý úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta ZoOS, je rozhodujúcim kritériom primeranosť požadovaného zadostučinenia; jeho konkrétnu výšku určuje súd úvahou so zreteľom na okolnosti každého jednotlivého prípadu (Uznesenie NS SR z 30. júna 2022 sp. zn. 7 Cdo 92/2021- R 48/2022). Žalobca sa v konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 8Csp/130/2022 domohol voči žalovanému vydania bezodôvodného obohatenia vo výške 4.391,68 eur s príslušenstvom. Žalobcovi bol pritom poskytnutý úver vo výške 5.568 eur, ktorého len istinu bol povinný žalovanému vrátiť. Žalovaný síce porušil svoje povinnosti v zmysle ZoSÚ tým, že zmluva ním pripravená neobsahovala všetky zákonom stanovené náležitosti, avšak sankcionovaný je už tým, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, teda žalobca získal predmetný úver bezplatne. Na druhej strane je však potrebné zohľadniť skutočnosť, že žalobca celkom isto už tým, že musel iniciovať spor proti žalovanému a musel sa domáhať svojej pohľadávky prostredníctvom žaloby, utrpel určité psychické napätie a stres, ktorú skutočnosť ani nie je potrebné iným spôsobom dokazovať. Žalobca sa ako spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom, zo strany ktorého došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privediť (a i privodilo) ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení spotrebiteľského úveru a teda k strate finančných prostriedkov žalobcu. Žalobca mal snahu zabrániť vzniku sporu (o vydanie bezodôvodného obohatenia, ako aj zaplatenie primeraného zadostučinenia) a kontaktoval žalovaného zaslaním predžalobných výziev, žalovaný však ostal pasívny. Obohatenie sa žalovaného vo výške 79% dosiahnutej výšky poskytnutého úveru, muselo mať tiež nepriaznivý dopad na jeho finančnú situáciu, spôsobilo najmä finančné obmedzenie v dôsledku neoprávnených platieb v prospech žalovaného. Ujma žalobcu spočívala v nezákonnom preplatení úveru, teda v strate finančných prostriedkov vo výške 4.391,68 eur. Peňažné prostriedky žalobca nemohol použiť na svoje osobné potreby (porov. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23CoCsp/36/2020) a tento stav trval niekoľko rokov. Je však nutné zohľadniť skutočnosť, že žalovaný si plnenie, na ktoré nemal nárok, nevynucoval. Po zhodnotení všetkých týchto okolností dospel odvolací súd (na rozdiel od súdu prvej inštancie) k záveru, že primeraným je finančné zadostučinenie pre žalobcu vo výške 1.098 eur, čo je 25% zo žalovaným

získaného bezdôvodného obohatenia. Odvolací súd má za to, že táto suma zodpovedá účelu, ktorým je poskytnutie satisfakcie spotrebiteľovi, plne zohľadňuje ujmu na strane žalobcu a predstavuje (spolu s bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru) dostatočnú sankciu pre žalovaného, ktorá by ho mala pri ďalšom poskytovaní úverov odradiť od porušovania príslušných noriem na ochranu spotrebiteľa. Odvolací súd pritom poukazuje aj na aktuálnu prax slovenských súdov, kde sa výška primeraného finančného zadostučinenia pohybuje v obdobných prípadoch väčšinou na úrovni od 10% do 30%, v odôvodnených prípadoch aj do 90% z bezdôvodného obohatenia, a preto priznaných 25% nevybočuje z rámca priznávaných finančných zadostučinení v obdobných veciach (napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25CoCsp/6/2021 z 27.4.2021 priznané finančné zadostučinenie v sume 500 eur, ktoré predstavovalo cca jednu tretinu bezdôvodného obohatenia žalovaného, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoCsp/57/2020 z 30.6.2021 priznané finančné zadostučinenie v sume 400 eur pri bezdôvodnom obohatení vo výške 877,66 eur, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15CoCsp/17/2021 z 5.5.2021 priznané finančné zadostučinenie v sume 300 eur pri bezdôvodnom obohatení vo výške 342,96 eur, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9CoCsp/26/2021 z 27.1.2022 priznané finančné zadostučinenie v sume 250 eur pri bezdôvodnom obohatení vo výške 690,61 eur, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25CoCsp/6/2021 z 27.4.2021 priznané finančné zadostučinenie v sume 500 eur pri bezdôvodnom obohatení vo výške 1.607,40 eur, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11CoCsp/25/2021 z 31.8.2021 priznané finančné zadostučinenie v sume 500 eur pri bezdôvodnom obohatení vo výške 1.693,84 eur, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11CoCsp/29/2020 z 23.2.2021 priznané finančné zadostučinenie v sume 500 eur pri bezdôvodnom obohatení vo výške 564,26 eur, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23CoCsp/39/2021 z 18.5.2022 priznané finančné zadostučinenie v sume 400 eur pri bezdôvodnom obohatení vo výške 1.012,81 eur, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23CoCsp/17/2023 z 31.1.2024 priznané finančné zadostučinenie v sume 500 eur pri bezdôvodnom obohatení vo výške 1.607,40 eur). Výška priznaného finančného zadostučinenia je adekvátna ekonomickej realite v spoločnosti a tiež požiadavke spravodlivého dovŕšenia ochrany porušených práv žalobcu ako spotrebiteľa. Neprekračuje súdnou praxou už priznané finančné zadostučinenia v jednotlivých prípadoch.

I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a pod.). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľov, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

Na základe vyššie odvolacím súdom uvedeného boli splnené podmienky na potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie v jeho vyhovujúcej časti (v poradí I. výroku o uložení žalovanému povinnosti zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 400 eur), a v jeho zamietajúcej časti (v poradí II. výrok o zvyškovom zamietnutí žaloby) v časti o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 402 eur, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v týchto častiach ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Neboli však splnené podmienky na potvrdenie ani na zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie v jeho v poradí II. výroku v časti o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 698 eur, preto ho odvolací súd podľa § 388 CSP v tejto časti zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 698 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

13. Podľa § 396 ods. 1 a 2 CSP: (1) Ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. (2) Ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Z dôvodu čiastočnej zmeny rozsudku súdu prvej inštancie stíhala odvolací súd podľa § 396 ods. 2 CSP povinnosť rozhodnúť i o náhrade trov celého konania (prvostupňového i odvolacieho konania).

V konaní o nároku na primerané finančné zadosťučinenie je nutné žalobcu považovať za plne procesne úspešného podľa § 255 ods. 1 CSP, nakoľko mal úspech čo do základu tohto nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu.

Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie obdobné ustanoveniu § 142 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k § 142 ods. 2 O.s.p. (porov. Nález ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 142/2014). Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nová právna úprava (CSP) už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty (§ 142 ods. 1, 2 a 3 O.s.p.), ale len dve (§ 255 ods. 1 a 2 CSP). Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 CSP (pomer úspechu). Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Napr. v sporoch o ochranu osobnosti býva pravidlom, že si žalobca svoju nemajetkovú ujmu ocení spravidla vyššie, ako na koľko mu ju odhadne súd podľa výsledkov vykonaného dokazovania. Nebolo by však celkom spravodlivé a v súlade so satisfakčnou funkciou nemajetkovej ujmy požadovať od žalobcu, aby svoju ujmu podceňoval iba preto, aby potom nemusel hradiť trovy konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba rozlišovať, čo je základné a čo sprevádzajúce (porov. nález ÚS ČR sp. zn. III. ÚS 170/99). Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Výška nemajetkovej ujmy je potom druhotná a nadväzujúca (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol., Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, 926 s.).

Aj Ústavný súd v Náleze sp. zn. III. ÚS 475/2018 zo 4.2.2021 poukázal na znenie príslušnej časti dôvodovej správy k Civilnému sporovému poriadku a na závery uvedené v rozhodnutiach ústavného súdu (I. ÚS 56/2017, IV. ÚS 652/2018) a v publikovanej odbornej literatúre a konštatoval, že vec sťažovateľa je prípadom, keď výška plnenia (náhrada nemajetkovej ujmy) bola závislá od úvahy súdu, a teda prípadom odôvodňujúcim osobitné posudzovanie úspechu a neúspechu v konaní s dôsledkami na rozhodovanie o trovách konania. Z uvedeného teda vyplýva, že zmyslom novej právnej úpravy Civilného sporového poriadku nebola snaha zákonodarcu sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania koncepčne odchýliť od pravidla pôvodne vyjadreného v § 142 ods. 3 O.s.p.

Odvolací súd je názoru, že uvedené závery je dôvodné aplikovať aj na konanie o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, preto o náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 a 2 CSP tak, že procesne plne úspešnému žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania (prvoinštančného i odvolacieho konania) v plnom rozsahu z prisúdenej sumy (1.098 eur), a to z dôvodu, že strana, ktorá mala plný úspech vo veci (žalobca), má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala (žalovaný), keď nevidel dôvod pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

14. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. (§ 160 ods. 2 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)